

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3128

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za iz-
zemstvo razen Amerike četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din;
Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 13.711.

„Kmetški list“ pod istim vodstvom kakor „Domovina“

Našim čitateljem moramo javiti važno vest, da se nahaja odslej tudi «Kmetški list» pod istim vodstvom kakor «Domovina». Oba tednika «Domovina» in «Kmetški list» bosta kakor doslej izhajala samostojno, vendar se bosta sedaj pod skupnim vodstvom lahko še vnetejše posvečala delu za vsestranski napredek našega naroda in za krepitev jugoslovenske zavesti.

Zgodovinski januarski manifest našega kralja vsebuje misel, da je treba prenehati s kvarnim cepljenjem narodovih moči. To velja za vso Jugo-

slavijo, a tudi posebej za našo ožjo domovino. Zaradi tega je bil prav v smislu družjenja naših sil sklenjen sporazum med obema listoma, da bosta skupno in zato s tem večjim uspehom služila kralju, državi in narodu.

Oba nepolitična tednika se bosta sedaj še bolj posvečala delu na gospodarskem polju ter bosta širila prosveto med najširše ljudske plasti naše ožje domovine, priznavajoča krščanstvo kot tvorno silo v življenju našega ljudstva.

Pobiranje banovinskih davščin

Dravski ban inž. Sernec je v «Uradnem listu» z dne 16. t. m. objavil uredbo o banovinskih davščinah za kritje izdatkov proračuna Dravske banovine za leto 1930/1931. Ta uredba je stopila v veljavo z dnem razglasitve v «Uradnem listu» s 16. t. m., pri čemer se davščine prično pobirati nazaj s 1. aprilom, kolikor ban za poedine vrste davščin ne določi drugače. S 1. aprilom so prestale veljati vse uredbe in vsi pravilniki bivše ljubljanske in mariborske oblastne samouprave, ki so urejevali samoupravne davščine. Objavljena uredba pa ne vsebuje nikakih predpisov glede v proračunu določenega davka na dediščine in glede prirastkarine od vrednosti najemnin, ker se glede načina pobiranja teh davščin vršijo bržkone še priprave.

Banovinska doklada na državne neposredne davke.

Na vse neposredne državne davke (zemljarino, zgradarino, pridobnino, družbeni davek, rentnino in uslužbenki davek) se pobira 40odstotna banovinska doklada, ki jo odmerjajo in pobirajo davčne uprave. Za te doklade veljajo glede pobiranja isti predpisi kakor za državne davke.

Banovinske doklade na državne neposredne davke so v proračunu določene s 30-8 milijona dinarjev, dočim so bile v obeh lanskih proračunih ljubljanske in mariborske oblasti predvidene skupaj z 9-33 milijona dinarjev. Tudi v sosednji savski banovini se te doklade pobirajo sedaj na vse vrste državnih neposrednih davkov, toda le v izmeri 20 %.

Banovinska davščina na plesne prireditve in veseljačna taksa.

Za vsako javno plesno prireditev se plačuje v mestih in kopaljskih taksa od 300 Din, v trgih 180 Din in v ostalih krajih 80 Din in se more v mestih in kopaljskih pavšalirati. Plesne šole so takse oproščene, če se ne točijo alkoholne pijače. Za vsako podaljšavo policijske ure se plačuje v mestih in kopaljskih 100 dinarjev, v trgih 60 Din in v ostalih krajih 30 Din ter se lahko pavšalira. Ti dve davščini pobirajo oblastva, ki izdajajo tozadevna dovolila in se dovoljenje ne sme izdati, če banovinska taksa ni plačana. Dalje se na vse prireditve, za katere se plačuje od vstopa 20-odstotna državna taksa (na prireditve varijetejev, kabaretov in sličnih nočnih prireditev), pobira 50-odstotna banovinska doklada. Kinematografska podjetja plačujejo 40odstotno banovinsko takso od vrednosti vstopnic.

Te davščine odgovarjajo davku na ponočni obisk kavarn, gostiln, plesnih prireditev in podobnega

(predviden z 980.000 Din). V bivši ljubljanski oblasti je znašala doslej taksa na plesne prireditve 250 Din, taksa za bare in nočne kavarne mesečnih 600 Din in taksa za podaljšanje policijske ure v Ljubljani 100 dinarjev, na deželi 50 Din. Dalje se je pobirala šest-odstotna oblastna taksa na kinematografske vstopnice in 50odstotna doklada k državni taksi za gostilniške in kavarniške pravice, ki sedaj odpade; v mariborski oblasti pa je doslej obstojala 50odstotna doklada za varijeteje in slične prireditve (kakor sedaj), 50odstotna doklada k državni taksi na potroške v hotelih, gostilnah, ki odpade, davščina na ponočni obisk gostiln, kavarn, barov in kvartanje ter na podaljšanje policijske ure in 25odstotna doklada k državni taksi na kinematografske vstopnice.

Taksa na sekanje gozdov.

Banovinska taksa na sekanje gozdov predstavlja za našo banovino novo davčno obliko. V proračunu je dohodek od te takse predviden v višini 500.000 dinarjev. Taksa na sekanje gozdov znaša dva odstotka od prodajne cene lesa, odnosno od vrednosti posekanega lesa, namenjenega za prodajo, pri čemer se kot prodajna cena, odnosno vrednost, računa vrednost na panju. Ta taksa se ne plačuje za les, posekan za lastnikovo porabo, dalje za les, ki ga porablja industrije iz lastnega gozda kot surovino za industrijske izdelke in tedaj, če izkupiček za les v koledarskem letu ne presega 5000 Din.

Takso plačuje praviloma kupec, lastnik pa, če predeluje les le zaradi prodaje in ne uživa gornje oprostitve. Vsako sekanje morata prijaviti prodajalec in kupec, preden se sekanje začne, in sicer občinskemu uradu, v čigar okolišju je gozd, ter morata navesti prodajno, odnosno kupno ceno (na panju) in predložiti v overovljenem prepisu eventualno kupno pogodbo. Občinski urad predloži prijavo sreskemu načelniku, ki odmeri takso in izroči stranki zaradi plačila položnico banske uprave. Pri osnovanih pomislekih glede napovedane prodajne cene ugotovi vrednost po potrebi in po odredbi banske uprave sreski šumarski referent. Ta taksa je v enaki izmeri uvedena tudi v sosedni savski banovini.

Taksa na živinske potne liste.

Ob prodaji, odnosno izdaji živinskih potnih listov se pobira banovinska taksa v višini 3 Din za drobno, odnosno 6 Din za velike živali (za eno glavo živine). Takso pobirajo sreska načelnika, odnosno občinski uradi. Ta taksa predstavlja novo davčno obliko in je v proračunu predvidena z 2.400.000 Din.

Trošarina na potrošek premoga.

Od premoga, ki se potroši na ozemlju Dravske banovine, se plačuje banovinska trošarina, ki znaša za tono rjavega premoga: pri kosovcu 10 Din, pri kockovcu in rovnem premogu 7 Din, pri orehovcu 5 Din in pri grahovcu, zdrobu in prahu 3 Din; ta trošarina se pri črnem premogu poviša za 50 odstotkov, pri lignitu pa zniža za 50 odstotkov.

Te trošarine ni plačati za premog, ki ga porabijo državna in samoupravna telesa (samoupravna samo, kolikor ne služi premog v pridobitne svrhe), in za premog za proizvodnjo električnega toka (ker se plačuje trošarina na potrošek električnega toka). Podjetja, ki uporabljajo premog kot surovino za industrijsko predelavo, so glede premoga, porabljenega za te namene, oproščena te trošarine. Končno se ne plačuje trošarina za premog, ki ga uporabljajo premošgovniki za deputate svojim uslužbencem.

Pri prodajah izpod 10 ton pobirajo trošarino proizvajalci sami, v vseh ostalih primerih pa plačujejo to davščino kupci. Trošarino odmerja in pobira banska uprava, pri čemer sme uporabljati tudi organe finančne kontrole in mestnih dohodarstvenih uradov. Proizvajalci morajo voditi seznamke, trgovci premoga pa so dolžni prijaviti vsak prejem premoga v 24 urah oddelku finančne kontrole. Zaradi kontrole morajo proizvajalci in trgovci dovoliti organom banske uprave vpogled v knjige glede oddaje premoga. Uvožen premog mora prijaviti prejemnik v 24 urah in plačati trošarino na čekovni račun banske uprave. Prav tako morajo železniške postaje namembnega kraja v Dravski banovini prijaviti vse uvožene pošiljke premoga. Dohodek te trošarine je predviden z 1-8 milijona dinarjev. V sosedni Savski banovini ni te vrste davščine.

Trošarina na porabo električnega toka.

Od porabe električnega toka se v območju Dravske banovine plačuje banovinska trošarina v višini dveh odstotkov odškodnine, ki jo plača porabnik za tok. Ta postavka se zniža za polovico pri toku, ki se uporablja kot pogonska sila, in za 75 % pri toku, kolikor se uporablja v elektrokemijske in elektrometalurške svrhe, pri čemer se zneski zaokrožijo na desetine dinarja. Ta trošarina se plača tudi na tok iz lastne naprave in na tok, ki se oddaja brez odškodnine, pri čemer ugotovi odmerno osnovo banska uprava sporazumno s proizvajalcem toka, odnosno po ocenitvi vrednosti proizvedene električne sile. Od plačila so izvzeti državni in samoupravni uradi in zavodi, v kolikor niso pridobitna podjetja, prav tako tudi tok iz parne centrale, ki se proizvaja s premošgom v pretežni meri za lastno porabo. Trošarino pobirajo podjetja, ki tok neposredno dobavljajo porabnikom, drugače pa proizvajalci, ki so sami porabniki. Lastniki elektrarn kakor tudi posredovalci oddaje toka morajo dovoliti organom finančne kontrole in banske uprave zaradi kontrole vpogled v knjige o prodaji toka in dostop do kontrolnih aparatov.

Dohodek od te trošarine je v proračunu predviden v višini 1-4 milijona Din. Ta trošarina je nova davčna oblika v ljubljanski oblasti, dočim je v bivši mariborski oblasti že obstojala. V sosedni Savski banovini ni te vrste davščine.

Trošarina na vino in ostale alkoholne tekočine.

Na vino in vinski mošt, ki se prodaja ali podari za neposredno uživanje ali pa za prodajo na drobno, se plačuje banovinska trošarina, in sicer na vino v

višini 1 Din od litra (doslej 50 par) in na vinski mošt v višini 0-60 Din od litra. Na vino, ki ima nad 18 stopinj alkohola, se plačuje banovinska trošarina po postavki za spirit. Glede vin iz lastnih vinogradov veljajo dotični predpisi zakona o državni trošarini. Trošarina se ne pobira, če množina podarjenega vina ne presega 5 litrov naenkrat.

Na vse ostale vrste alkoholnih tekočin, ki se porušijo ali nadrobno prodajajo v Dravski banovini, se pobira banovinska trošarina v nastopni izmeri: na pivo 60 Din od hektolitra (doslej 30 Din); na esence, ekstrakte in eterska olja z alkoholom 400 Din od 100 kg (doslej 400 Din); na liker, rum, konjak in spirit 7 Din od hektolitrske stopnje (doslej 5 Din) in na žganje 5 Din od hektolitrske stopnje (doslej 5 Din).

Banovinsko trošarino pobirajo organi finančne kontrole, odnosno tudi občinski uradi ter jo sproti odvajajo na čekovni račun banske uprave. Kdor prejme predmete, zavezane banovinski trošarini za neposredni potrošek ali za prodajo na drobno, mora njih vrsto in količino ter pri žganju po možnosti tudi okolnost prijaviti v 24 urah, odkar jih je vkletil, odnosno postavil v shranišče, kontrolnemu organu. Pri množinah, manjših od 5 litrov čistega alkohola, plača trošarino kupec. Če pa se kupčeva istovetnost ne more dognati, jamči prodajalec za plačilo banovinske trošarine.

Dohodek od banovinske trošarine na alkoholne pijače je v proračunu predviden s 35-8 milijona Din, to je za 3-2 milijona Din manj kakor je bilo predvideno v proračunih ljubljanske in mariborske oblasti za preteklo proračunsko leto. Višina banovinske trošarine je ista kakor v Savski banovini z razliko, da se v Dravski banovini pobira trošarina tudi za vinski mošt, dočim se pri nas pobira posebna višja trošarina na vina v steklenicah in na šampanjec kakor v Savski banovini.

Davščina na motorna vozila.

Banovinski davščini na motorna vozila so zavezana vsa motorna vozila, registrirana v Dravski banovini, kakor tudi inozemska motorna vozila, ki se uporabljajo v območju Dravske banovine več kakor tri mesece na leto. Trošarino plača lastnik, pri inozemskih vozilih pa oni, ki vozilo uporablja. Banovinska davščina na motorna vozila znaša na leto:

1.) za osebne avtomobile za vsakih začetih 50 kg čiste teže 25 Din; 2.) za tovarne avtomobile za vsakih začetih 50 kg čiste teže 15 Din, poleg tega pa še za vsakih začetih 50 kg nosilnosti do 1500 kg 10 Din in

nad 1500 kg 5 Din (priklopni vozovi plačujejo od vsakih začetih 50 kg teže 5 Din in poleg tega še po nosilnosti enako kakor tovorni avtomobili sami; za tovarne avtomobile in priklopne vozove s polno pnevmatiko se plača še 60odstotni povisek); 3.) za traktorje za vsakih začetih 50 kg čiste teže 20 Din; 4.) za motocikle (tudi s priklopnimi sedeži) za vsakih začetih 10 kg teže 10 Din.

Teh davščin so oproščena nerabna vozila, dalje traktorji za kmetijske svrhe, motorna vozila, ki so v skladišču zaradi prodaje, vsa državna, banovinska in samoupravna vozila (samoupravna, če ne služijo v pridobitne svrhe), nadalje motorne brizgalne in reševalni avtomobili, vozila dobrodelnih ustanov in vozila, ki so bila izven porabe vzdržena vsaj 6 mesecev. Avtoomnibusi, ki imajo več kakor 7 sedežev, plačujejo polovico davščine, če nimajo polne pnevmatike; prav tako plačajo polovico lastniki tovornih avtomobilov in avtotaksijev, ki upravljajo ta vozila sami brez najetih moči ter jim je to stalen in edini poklic.

Ta davščina se plačuje vnaprej v četrtletnih obrokih; če pa skupni predpis ne znača več kakor 250 Din na leto, je plačati davščino vnaprej za vse leto. Če nastopi dolžnost plačevanja med letom, se plačuje davščina od začetka onega četrtletja, v katerem je nastopila dolžnost.

Odmerja in pobira to davščino banska uprava, pri čemer sme uporabljati organe finančne kontrole in občin. Davčni zavezanci morajo naznaniti vsako izpremembo glede vozil tekom 1 meseca. V proračunu je dohodek te davščine predviden z 800.000 Din.

Davščina na šmarnico.

Na vsak trs šmarnice v območju Dravske banovine se pobira banovinska davščina, in sicer za leto 1930. 0-05 Din, za leto 1931. 0-10 Din in izza leta 1932. 0-15 Din na leto. To davščino plačujejo oni, ki plačujejo zemljarino od zemljišča, zasajenega s šmarnico. Te osebe morajo do 15. septembra vsakega leta prijaviti občinskemu uradu število šmarničnih trsov. Občinski urad overovi prijavo in predpiše davščino, ki se mora plačati do 15. decembra. Ta davščina je nova in ima namen pospešiti iztrebljenje šmarnice. Njen dohodek je predviden z 250.000 Din.

Davščina na hiše, oproščene državnega neposrednega davka.

Od poslopij, oproščenih državnega neposrednega davka po čl. 32., točki 15., zakona o neposrednih davkih, se plačuje letna banovinska davščina po šte-

vilu stanovanjskih delov, in sicer: za en stanovanjski del 10 Din, za dva dela 12 Din, za tri dele 15 Din, za štiri dele 35 Din, za pet delov 40 Din in za vsak nadaljni stanovanjski del še 20 Din. Za stanovanjske dele se smatrajo samo sobe in čumnate, v katerih stanujejo ljudje ali so določene za stanovanje. Ta davek obremenjuje hišno posestvo. Do 31. avgusta t.l. se morajo občinskemu uradu prijaviti vsi objekti, zavezani temu davku; davščina pa se mora na podlagi predpisa občinskega urada plačati najkasneje do konca septembra. Donos tega davka je v proračunu predviden v višini 1-5 milijona Din.

Enoodstotna banovinska taksa od prenosa nepremičnin.

Od vsakega prenosa nepremičnin v območju Dravske banovine se pobira enoodstotna banovinska taksa. To takso pobirajo oblastva in uradi, ki pobirajo državno takso od prenosa nepremičnin. Taksa je v proračunu predvidena v višini 6-7 milijona Din in predstavlja novo banovinsko davščino.

Davščina na lovišča, ribolove in taksa na lovske karte.

Banovinska davščina na lovišča, ribolove in taksa na lovske karte. Zakupniki občinskih lovišč in osredkov (enkav) plačujejo banovinsko davščino v letnem znesku 0-40 Din od vsakega polnega hektarja lovišča. Lastniki samosvojih lovov plačujejo 0-50 Din, če samosvoj lov ne oddajo v zakup skupno z občinskim lovom. To davščino odmerja kraljevska banska uprava, pobirajo pa jo sreska načelstva, odnosno občine hkrati, ko pobirajo zakupnino. Lastniki samosvojih lovov plačajo davščino naravnost banovinski blagajni do 31. maja vsakega leta. Za plačilo davščine jamčijo solidarno zakupniki, sozakupniki, odnosno občina, če pobira zakupnino.

Lastniki ribarskih okrajev (samosvojih in zakupnih), ki so oddani v zakup, plačujejo davščino v znesku 25 odstotkov letne zakupnine. V primeru pomislekov glede napovedane zakupnine določijo davščino kraljevska banska uprava, ko je zaslila pristojno strokovno ustanovo za pospeševanje ribarstva. Lastniki samosvojih ribarskih okrajev, ki niso oddani v zakup, plačujejo 25 odstotkov zneska, ki bi se dosegel v zakupu, o čemer odloča banska uprava po razmerju zakupnine enakih okrajev. Ta davščina se mora od samosvojih okrajev plačati do 31. maja vsakega leta, od zakupnih pa ob dospelosti zakupnine. Izpre-

GUSTAV STRNIŠA:

Francozi in rokovnjači

(Dalje.)

«Ne! Verujte nama! Dondeža smo se že vsi naveličali. Res ni nihče od nas preveč prida človek, ampak ta Dondež je prava zver. Vedno bolj divji postaja. Več ljudi je že umoril. Svojo staro je pa baš na večer, ko se je z drugo poročil, zastrupil pot podgano.»

«Glej, glej! Kako to čudno zveni! Glavar tak ubijalec, a njegovi tovariši same nedolžne ovčice! Koliko sta jih pa že vidva spravila na drugi svet? Kaj? Kar po resnici govorita!» je izpraševal sodnik.

«Jaz nisem še nikogar ubil in ga tudi ne bom! Močan sem ko bik, a tudi mehak kakor vosek! Še živalica se mi smili!» je trdil krepki Tilen. Pa tudi nič nimam proti temu, če pustite Dondeža pri miru! Naj živi revež! Saj ga vest grize za njegove grehe! To mi pa lahko verjamete, da sem popolnoma nedolžen človek, da sem bil samo rokovnjaški kovač. Zato vas pa prosim, da bi se zavzeli zame, da bi ne bil kaznovan, če se prikažem na dan! Kajti rokovnjači so me siloma odpeljali, a zdaj sem jim srečno odpetal», je pripovedoval Tilen.

«Tilen, ti si šema! je zakričal Jur. Le Dondeža primate, pomagala vam bova. Tisti krajcarčki bodo kot maslo prav prišli!»

«Vprašal sem, ali sta koga ubila. Na to mi odgovori tudi ti!» je zarentačil sodnik.

«Jaz? Hm, kaj hočem? Res sem enega lopnil», je priznal Jur. «Ampak sam nisem kriv! To je tista prekleta gorenjska kri, ki takoj vzkipi.

Ubil sem francoskega vojaka, ki je stal pod oknom moje ljubice. Sama prekleta nesreča ga je privela tjakaj. Prehitro sem ga zagrabil! Nič nisem vprašal, kako in kaj. Pa je bil fant nedolžen, kar sem zvedel, ko je ležal že mrtev v travi. Da, da! Tista norša, noršasta! Niti mojih skrbi in težke vesti ni bila vredna, še manj pa človeškega življenja!»

«Zdaj pa misliš, budalo, da te bom kar jaz oprostil in zlezel namesto tebe na vislice? O, kako se motiš!» se je razhudil sodnik.

«I, kaj tisto! Ampak prosiva vas samo, da bi naju poskusili rešiti. Hvaležna vam bova, prav iz srca hvaležna! Nikomur ne bova več skrivila lasu!»

«To se tako razume! Ali misliš, da j'h boš še par pobil, potem pa dobiš odpuščanje, pa menda medaljo in nagrado? Kam pa misliš, teslo rokovnjaško!» se je repenčil Hrastar. Nekoliko pomirjen je dodal:

«Naj bo! Ker sta me tako ljubeznivo speljala v hosto, kjer sta mi velikodušno pustila življenje in prostost, bom že poskusil. Poročal bom višji gosposki. Toda obljubiti vama ne morem ničesar. Kovača bomo menda že spravili venkaj! Ampak s teboj bo trda! Kako moreš zaradi bebasti punčare umoriti poštenega vojaka kakor kakega petelina? Čudni ste ljudje. Kam naj vama pa pošljem odgovor?»

«Nikamor! Čez dva meseca se bo oglasil v vaši pisarni star kmet, ki vas bo vprašal, kako in kaj. Kar njemu povejte!»

«Dobro! Če bomo kdaj tako nesrečni, da se vrnejo stari časi in nas dobi spet Avstrija, tedaj boš tudi ti oproščen, če ne prej! Sicer pa bolj

škoda te vlade kakor tvoje buče. Bog živi Francoze!» je zavpil sodnik in sedel nazaj v voz.

«No, gospod, nikar naju ne pozabite!» je še enkrat zakričal Jurij, ko je voz že odhajal.

«Težko bo kaj!» je zagodrnjal Jur. «Ta medved se bo slabo zavzel za naju. Ampak pogumen je! Menda se mu Dondež smili, kajti povsod vedo, kakšnega junaka imamo za glavarja,» je modroval Jur.

«Če naju je pa potegnil, mu ne bo dobro! Enkrat ga že še srečam. Pa se bova zmenila bolj po rokovnjaško. Če je prav korajžen dedec, ga bom namlatil, da me bo pomnil!»

Tilen je na vse to molčal. Jur se pa še ni umiril:

«Veš kaj? Najbolje storiva, če jim čimprej prekrbiva Dondeža! Če bodo imeli njega, bodo zadovoljni in midva tudi. Ti boš dvignil tisti denar za njegovo glavo, pa ga bova delila!»

«Ne maram Judeževih tolarjev!» je dejal Tilen.

«Tilen! Ti si čuden človek! Po vsej sili nočeš sreče. Pri rokovnjačih bi bil lahko dobil Dondeževo sestro, taka je, kakor bi bila v enem dnevu zrasla. Ti si se je pa otepal z vsemi štirimi.»

«Ne maram rokovnjačke! Če ne dobim poštene žene, tudi rokomavharice ne maram!»

«Ampak denar boš vendar vzel, ne boš smešen!»

Tilen je molčal.

Jurij je odslej samo premišljeval, kako bi dobil Dondeža v pest. Svojih tovarišev ni hotel izdati, a glavarja bi rad izročil rokam pravice. Nikoli ni mogel pozabiti, kaj je naredil Dondež s svojo ženo, ki je bilo Jurijeva sestrična.

membe zakupnine se upoštevajo. To davščino plačajo tudi ribarski upravičenci v onih krajih, kjer še niso ustanovljeni ribarski okraj.

Od vsake lovske karte se plačuje v gotovini banovinska taksa v znesku 200 Din. Člani Slovenskega lovskega društva in ostalih lovske organizacij, včlanjenih v Središnji upravi Saveza lovaških združenj, uživajo 80 Din popusta. Takso pobirajo upravna oblastva prve stopnje, ki izdajajo lovske karte; te se ne

smejo izdati, dokler taksa ni plačana. Kdor je bil v posesti lovske karte pred 1. aprilom t.l., mora do 31. maja t.l. doplačati tri četrtine banovinske takse na lovske karte. Lovišča, ki so bila združena ali drugače oddana v zakup ali ki jim je bila zakupna doba podaljšana pred 1. januarjem 1929., so te davščine oproščena.

Donos teh treh davščin je v proračunu predviden z noto 300.000 Din.

Gonja proti „Domovini“

Kleklova okrožnica — Naš odgovor

Dolnja Lendava, aprila.

Stara lažniva pesem je že, da je «Domovina» protiverska. S to, že zastarelo «vižo» strašijo nekateri gospodje naše ljudstvo in ga odvrtačo od čitanja naprednih časopisov, pri tem mu pa vsiljujejo svoje.

V najnovejšem času se je zopet začela ostra borba proti «Domovini». Gospod Klekl je razposlal gospodom duhovnikom okrožnico, kjer opozarja, da se je v Prekmurju zelo razširila «Domovina» in da je zato potrebno ljudi pozvati, da takoj odpovejo «Domovino» in naročijo njegove «Novine». Nekateri gospodje duhovniki so v resnici ubogali in so pozvali k sebi s posebnimi pismenimi vabili naročnike «Domovine». Tu so jim povedali željo g. Klekla ter jih pozvali, naj «Domovino» odpovejo, ker je ta baje protiverski list.

Mi se ne bomo spuščali s temi gospodi v dolgovazne pogovore po časopisih, ampak resnici na ljubo moramo povedati in naštetih gola dejstva, ki gospodom ne dajo miru.

Najprej moramo pribiti, da je vršiti danes kakšno agitacijo ali sploh vršiti dejanja, ki spominjajo na bivše strankarske čase, nedopustno. Zato samo obžalujemo, da se v Prekmurju tu in tam kažejo znaki strankarskih razprtij.

Sedaj pa k stvari!

«Domovina» ni bil niti ni protiverski list. V Jugoslaviji imamo več veroizpovedi in je nam potreben verski mir in mirno sožitje vseh naših državljanov, naj bodo te ali one vere! Vsa človek naj živi po svoji veri. Čitatelji «Domovine» še niso našli v njej ničesar protiverskega, pač pa lepe in poučne nauke, kako mora dober človek

živeti, da bo pošten. «Domovina» vzgaja slovensko ljudstvo za pošten narod in ga navaja na življenje, ki je tudi Bogu dopadljivo. Grda laž je tedaj, ako kdo govori drugače.

«Domovina» prinaša dosti in lepo gospodarsko štivo, brez katerega dandanes pameten gospodar ne more biti. V njej čitamo krasne povesti, ki so nam v nedolžno zabavo po trudapolnem celotedenskem delu. Koliko lepih navodil za kuhinjo najdemo v njej naše gospodinje! Njena priloga v slikah razveseljuje staro in mlado. Pa čemu bi to naštevali! Vsak naročnik «Domovine» zna že itak preceniti list, ki mu je učitelj, voditelj in mu skrbi za zabavo. Resnica je: kdor enkrat skrbno čita «Domovino», ne more biti več brez nje.

Zakaj pa potem taka gonja proti temu najboljšemu ljudskemu tedniku? Tudi to povemo!

«Domovina» ima v Prekmurju lepo število naročnikov. Njo čitajo ljudje z največjim zanimanjem. Odkar imamo Prekmurci v njej svoj glasnik, nam je postala še bolj priljubljena. «Novine» so puste in ne zadostujejo več našemu malo bolj izobraženemu kmetu. Naročnikov imajo vedno manj in manj. «Novine» se z «Domovino» v no-

benem oziru ne morejo primerjati. Cena je ista, zato imajo ljudje raje «Domovino». Vzrok gonje proti našemu listu sta tedaj nevoščljivost in strah pred konkurenco. Tu je doma tisti strah, ki gospodom ne dá miru. Zato na nedopusten način nagovarjajo ljudi, naj nimajo naročene «Domovine».

«Domovina» je v zadnjem času prinesla več člankov o naših perečih zadevah. Omenimo naj samo agrarno vprašanje in regulacijo Mure. Vse to pa gospode draži, ker oni mislijo, da smejo samo oni govoriti in pisati v imenu Prekmurcev. Oni se bojijo, da nared izve kaj več, kakor oni hočejo. Oni nikakor ne morejo prenašati tega, da so v Prekmurju ljudje, ki gledajo na potrebe našega ljudstva. Mi tudi hočemo, da se naš narod otrese suženjske miselnosti in se razvija v jugoslovenskem pravcu.

Ni več prikrito, da se prekmursko ljudstvo otresa stare robske obleke in sili k svetlosti, k izobrazbi in narodnemu čustvovanju. Skušna se pa naše ljudstvo obenem izogibati ljudi, ki mu niso resnični prijatelji v vseh njegovih potrebah.

Popisali so tudi naročnike «Domovine». Ali ni to nekaka prikrita grožnja? Če se bo kdo udal temu pritisku, je pač še slab. Vemo pa, da naročniki «Domovine» pretežno grede mimo takih pritiskov in groženj in bo naš odgovor ta, da pridobi vsak naročnik «Domovine» še enega novega naročnika.

Mi Prekmurci se takih groženj ne splašimo. Prava jugoslovenska miselnost poganja korenike tudi v Prekmurju. Od nikogar ne prosimo nasvetov, kakšne časopise naj čitamo. Mi pustimo vsakomur svoje, pripovedujemo si pa, da nas kdo straši s peklom, ker mislimo po svoji pameti. Čitali bomo tiste časopise, kateri so našemu čustvovanju najbližji in katere bomo sami izbrali!

Načrt enotnega poselskega reda za vso državo

Osrednji odbor za posredovanje dela v Beogradu je po nalogu ministrstva socialne politike sestavil načrt novega zakona o službenih odnosih hišnih in gospodinjskih poslov (poselski red). Načrt zakona je bil razposlan vsem javnim

borzam dela, da ga prouče in stavijo morebitne izpopolnjevalne in izpreminjevalne predloge.

Za naše razmere načrt novega zakona v splošnem ne prinaša posebnih poselnih izpremenb sedaj v državski banovini veljavnih posel-

Ko se je Jurij tako potepal okoli, je slučajno naletel v kranjski okolici na nekega kmeta, ki je iskal hlapca. Ponudil se mu je. Kmet ga je sprejel.

Dondež ni slutil, da ga namerava Jurij izdati. Vedel je pač, da je jezen nanj. Da ga bo izdal Jurij, ki je bil po mneju glavarja eden njegovih najbolj zvestih, si ni mogel misliti, čeprav je Jurij odšel brez slovesa iz rokovnjaškega tabora.

Dondež si je sam spletal vrv nad glavo. Bil je prevelik junak in preveč zaupljiv, da bi izgubil vso vero v svoje tovariše. Pa tudi na ženo ni mislil, da bi bila zmožna izdaje. Zaradi nje je umiril svojo prejšnjo ženo.

Dondeževka je pa bila zlobna ženska. Le navidezno je bila mirna in dobrodušna. V resnici pa je imela v sebi samega zlodeja.

Preden se je prihljnila rokovnjačem in prišla v njihov tabor, je živela med cigani, kjer se je kar mimogrede otresla nekega svojega ženina, ki ji ni bil zvest. Izbrala si je drugega fanta, ki je njenega cigana ubil.

Pri Dondežu je opazila, da se premalo briga zanjo, čeprav si je morala priznati, da jo ima dedec rad.

Ker je postajal včasih tako divji, se ga je tudi ona bala. Spočetka ji ni ničesar hotel, ni se je doteknil. Kesneje pa je tudi njo tepel, če je prišel do nje. Vpil je nad njo:

«Rokovnjaška baba si! Danes ješ pečenko in piješ vino, jutri goltaš solze in dobivaš udarce! Ali ni to pristno rokovnjaško življenje? E, veš ljubica! Dobro poznam babe! Predobro! Danes tolčem po tebi, a jutri me boš zato desetkrat raje imela. Kaj za to, če te malo nakoličim. Ni ljubezni brez bolečine!»

Ona se je jezila, škripala z zobmi, se poskušala braniti. Vse ji ni nič pomagalo. Njen krepki dedec jo je sukal v roki kakor lahko igračico in se ji divje režal.

Ko jo je prvokrat nabunkal, mu je odpustila. Mislila si je:

«Dedec je pač prismojen! Danes me je udaril. Jutri mu bo žal. Kesal se bo in pazil, da se me nikdar več ne dotakne!»

Pa se je pošteno zmotila. Reza pač ni poznala svojega divjaka in njegove narave!

Odkar jo je prvokrat udaril, je to pričel ponavljati. Prihrumel je pijan nad njo in pričel udrihati po nji.

Ona je molčala. A v njenih očeh, ki so se večkrat divje zaiskrile kakor oči mačke, je odsevalo skrito sovrašтво. Nikoli ni pokazala, da sovraži Dondeža. Skrivala je svoje občutke in samo čakala prilike, da se nad svojim možem maščuje.

Ko je neki ponedeljek še pred zoro Dondež vstal in dejal ženi, da gre v Kranj s konji na sejem, ga je prosila, naj jo vzame s seboj.

«Pa pojdi, baba sitna, če mi moraš viseti povsod na vratu!» ji je odvrnil. Potem se je pa spomnil:

«Le pojdi, Reza, le! Saj mi boš še prav prišla! Tebe v Kranju ne poznajo tako kakor mene, te bom lahko kam poslal!»

Zajezdila sta dva konja, druga dva je glavar privezal poleg sebe in že so zleteli.

Ko sta prišla Dondež in njegova žena na Hujansko gmajno nad Kranjem, je na zvoniku kranjske cerkve že odbila osma ura zjutraj.

«Tebe skoro nihče ne pozna! Pojdi na živinjski trg in poišči našega mešetarja. Če ga ni na

trgu, poglej po kranjskih gostilnah! Nekje ga boš že dobila, saj Lukca Brenka vsi poznajo, posebno še, odkar je bil od rokovnjačev zaznamovan. Še čudno, da nam je odpustil in se sam prišel ponujat. Se pač vidi, da je pri nas dosti zaslužil! Torej le pojdi, jaz te pa kar tule počakam!» je zaključil Dondež.

Ko je Reza že odhajala, je še kriknil za njo:

«Pa nikar se ne spuščaj v pogovor s kakimi našimi tiči, ki so nam odleteli iz gnezda! Sama veš, da jim preveč ne smemo zaupati, čeprav vem, da nas ne bodo izdali. Pa kmalu se vrni!»

Zala rokovnjaška je hodila po Kranju. Iskala je mešetarja in druge znanca. Za mešetarja je vedela, da ga bo dobila, saj je že pred tedni obljubil Dondežu, da pride na sejem.

Ona bi pa rada našla še kakega drugega znanca, da bi se z njim kaj pomenila.

Spomnila se je na Jurija. Svogječasnno je lazil za njo. Vedela je, da je jezen na glavarja, pa tudi nanjo, saj je bila prva Dondeževa žena njegova sorodnica. Upala pa je, da si bo že pridobila njegovo naklonjenost in se maščevala nad svojim možem.

Ko je postopala po Kranju, je njen pogled bolj iskal Jurija kakor mešetarja, in upala je, da pride na sejem.

Hotela se je že vrniti na živinjski trg, poiskati mešetarja in oditi nazaj k možu, ko se je skoro tik pred njo pojavila suha Jurijeva postava.

Zavpila je nad njim:

«E, motovilo, ali si na nas že čisto pozabilo?» Jurij je čul znan glas in se obrnil. Zagledal je rokovnjaško in se kar prestrašil.

«Morda so me že izvohali in vedo, kaj namestavam. Ne bojim se jih, ampak nad mravljiščem

skih odnošajev. V glavnem samo izenačuje odpovedani rok in ureja vprašanje dopusta za posle. Ostale določbe, ki se nanašajo na prekinjenje službenega razmerja, se v glavnem skladajo z določbami sedaj pri nas veljavnega poselskega reda.

Zakonski načrt obsega 33 členov ter našteva pogoje, ki so jih dolžni izpolnjevati službodajalci in posli v medsebojnem razmerju ter do pristojnih oblastev. **Odpovedni rok je določen enotno na 14 dni, ako ni bil izrecno določen daljši odpovedni rok.** Ne glede na odpovedni rok lahko službodajalec posla odpusti iz službe brez pravice na odškodnino za dobo odpovednega roka, če se posel izkaže nesposobnega za izvrševanje poslov, za katere je bil najet. Prav tako je dopustno prekinjenje službenega razmerja, če se izkaže, da je bil posel ob vstopu v službo bolan, zlasti pa v primeru spolnih obolenosti, ako je posel ob vstopu v službo bolezen zamolčal. To velja tudi za primere, da se je posel ob vstopu v službo izkazal z lažnimi dokumenti ali zatajil take okoliščine, zaradi katerih ga službodajalec ne bi sprejel v službo, če bi bil za nje vedel. Pravica takojšnjega odpusta gre službodajalcu tudi v primeru, da dela posel v hiši z gago, žali člane rodbine in moti hišni mir in red, če krađe, slepari ali zavaja k takim dejanjem ostale posle in uslužbenca, če hote in kljub opominu kviri imetje poslodajalca, če je vdan pijači, igri ali drugim slabim razvadam, če venerično ali duševno oboli ali če sploh brez poslodajalčeve krivde oboli in traja bolezen nad 14 dni, kakor tudi v primeru, da je nesnažen in zlasti, če zanemarja osebno čistočo.

Načrt zakona pa priznava na drugi strani tudi poslom pravico takojšnjega prekinjenja službenega razmerja in izstop iz službe. Ta pravica gre poslu, če brez škode za svoje zdravje ne more opravljati odkazanega mu dela, če postopa delodajalec brezobzirno ali če sili posla k nezakonitemu ali nemoralnemu delu, ali ga ne štiti pred takimi zahtevami drugih članov gospodinjstva. Tudi v primeru, da poslodajalec spremeni kraj svojega bivanja, n. pr. če je državni uradnik premeščen v drug kraj, poslu ni treba, da mu sledi, marveč lahko ob selitvi takoj izstopi iz službe. Seveda pa v tem primeru nima pravice na izplačilo odpovednega roka. Posli tudi niso dolžni spremljati svojega službodajalca na delj časa tra-

jajočih potovanjih, če to pri vstopu v službo ni bilo izrecno dogovorjeno. Nadalje ima posel pravico takojšnjega izstopa iz službe v primeru obolenja ali če nastopijo take okoliščine, ki zahtevajo v korist posla, da gre takoj na drugo mesto. Eden glavnih razlogov za takojšnji izstop iz službe je tudi, če poslodajalec ne izpolnjuje svojih obveznosti, zlasti pa, če zadržuje ali ostane dolžan dogovorjeno plačo.

Pred potekom dogovorjene službene dobe, toda na 14dnevno odpoved lahko izstopi posel iz službe, če ima priliko, da se poroči ali da si ustanovi lastno gospodinjstvo ali če se osamosvoji, nadalje, če zahtevajo važni razlogi, da posel spremeni bivališče ali če je posel potreben svojim roditeljem.

Glede dopusta določa načrt zakona, da ima vsak posel **po dveh letih službovanja pravico do enotedenskega dopusta. V isti izmeri mu gre dopust vsako drugo leto.** Za dobo dopusta pripada poslu normalna plača, razen tega pa hranarina v višini polmesečne plače.

V spornih zadevah določa načrt zakona posredovanje tako zvanega občinskega posredovalnega urada, ki so obstojali že prej v Srbiji in ki so sedaj uvedeni tudi pri nas.

DOPISI

GORENJI LOGATEC. Dne 10. t. m. se je vršila pri sreskem načelstvu javna dražba lova gornjelogaške občine. Zanimanje za lov je bilo malenkostno. Zdražilo ga je Logaško lovsko društvo za vzklicno ceno 4000 dinarjev na leto.

DOLENJI LOGATEC. V našem kraju je začelo zelo živahno delovanje na gospodarskem, družabnem in kulturnem polju. Pred pol letom se je ustanovilo prepotrebno pevsko društvo «Logatec», ki je priredilo eno zadnjih nedelj prvi nastop z javnim koncertom. Ta se je vršil v polno zasedeni dvorani pod spretnim vodstvom gosp. Gučka, ki je s tem nastopom pokazal, kaj se da z neumornim delom in dobrimi glasovi narediti. Društvo je zelo obilo zaslužene pohvale, saj je izvajalo vse točke brezhibno. — V ponedeljek 14. t. m. pa je priredilo Sokolsko društvo francoski dan v korist bednim poplavljenecem južne Francije. V ta namen si je Sokol preskrbel več

kulturnih filmov, ki so se proizvajali po kratkem nagovoru sokolskega staroste. Dasi je bila prireditelj dobrodelnega značaja, je bila udeležba le prav pičla. Zvedeli smo, da je bilo tudi županstvo povabljen prirediti francoski dan, a žal, nismo mogli iz ničesar sklepati, da bi se bila vršila od te strani kaka propaganda v ta človekoljubni namen. Mongo takih oseb, od katerih je bilo pričakovati, da se udeleže omenjene humanitarne prireditve, se je odlikovalo s svojo odsotnostjo. Sokol je izvršil častno svojo dolžnost, dasi ni bil gmotni uspeh tak, kakor je bilo želeli.

KRŠKO. (S m r t n a k o s a.) Dne 16. t. m. je umrl v Krškem g. Jurij Adlešič, nadučitelj v pokoju, v visoki starosti 84 let. Rojen je bil v vasi enakega imena, namreč v Adlešičih blizu Črnomlja. Študiral je gimnazijo v Novem mestu, učiteljske pa v Gorici. Svojo prvo službo je nastopil kot učitelj in voditelj dekliške šole v Kamniku, odkoder je prišel za nadučitelja v Vipavo, iz Vipave pa se je preselil v Šmartno pri Litiji. Tankaj je osnoval gasilno društvo, za katero mu je tamošnje ljudstvo zelo hvaležno. Iz Šmartna je prišel v Krško, kjer je služboval do svoje upokojitve polnih 43 let. Mož je bil prijaznega občevanja z vsemi, s katerimi je prišel v dotiko. Posebno ljubezniv je bil s šolsko mladino. V Krškem je bil svoječasno pri sodišču dolgo vrsto let namestnik državnega pravdnika, katero službo je brezplačno opravljal. Bil je tudi krški občinski odbornik in načelnik odbora za pomirjenje pripravajočih se strank. Do zadnjega je bil tudi član krajnega šolskega sveta. Posebno ga bo pogrešala Okrajna posojilnica, katere član načelstva je bil nad 30 let. Vsakemu vabilu h kakšni domoljubni prireditvi se je vedno rad odzval. Ohranjen mu bodi časten spomin!

KOČEVJE. (S m r t n a k o s a.) V ponedeljek je po kratki in mučni boleznini preminul upravitelj zavoda za slepe v Kočevju g. Viktor Dougan, star komaj 37 let. Pokojnik je bival štiri leta v našem mestu in je bil vobče priljubljen in spoštovan. Za revno in slepo deco je skrbel kot najboljši oče. Slepici so ga zaradi blagega značaja in ljubezni, ki jo je gojil do njih, nadvse spoštovali in ljubili. Bodi mu časten spomin!

KOPRIVNIK (S m r t n a k o s a.) Tu je umrl učitelj g. France Batič. Pregnan iz svoje primorske domovine se je zatekel v naše kraje, kjer

bi ne maral viseti!» si je dejal in se rokovnjaški široko zarežal.

Ona je dospela do njega, ga sunila v bok in se mu prešerno in poredno zasmejala:

«Jur! Ti si pa res mož! Tako hitro si obupal. Sram te bodi! Ali ne poznaš rokovnjaške babe? Če ti je všeč, si jo sam vzemi!»

Jurij jo je debelo gledal, sam ni vedel, kaj odvrniti.

Ona mu je pa dejala še tiše:

V pravem kraju sem te našla. Tu na Pungrtu ni ljudi. Lahko se vse pomeniva! Ne misli, da se šalim! Pomagaj mi, da se rešim Dondeža! Menda se me je že naveličal. Jaz sem se njega še bolj!»

«Kakor strela iz jasnega si skočila semkaj! Jaz niti povedati ne morem, kako mislim!» je kriknil Jurij, ki se je še vedno bal izdaje.

«Ali še veš Jur, kako si mene in Dondeža pod jelšo poročal? Ko si mi dal roko, si jo tako krčevito stisnil, da me je zabolelo do solz. In tedaj sem vedela, da me ne boš zlepa pozabil, čeprav postanem divja žena boglavarjeva. Pa kaj sem vendar tedaj hotela. Ali ni bilo tako najbolje, če sem hotela ostati pri rokovnjačih? Zdaj si želim proč, moram priti proč! Proč od teh ljudi, daleč od tega svojega strašnega divjaka, ki me samo tepe in vse noči prevpije in prenci! Pomagaj mi! Odpraviva ga! Spraviva ga v ječo!»

«Baba! Skušaj me! Beži, skušnjava! Poznam te. Lepa si kakor angel, a hudobna kakor hudič! Ujeti me hočeš in potem prepuštili na milost in nemilost svojemu dedcu, da mi bo rezal pasove iz hrbta. Ne bojim se preveč smrti, a v Dondeževih rokah se ne maram znajti! Krepak sem in silen, a on je proti meni hrust! Stare me kakor oreh!»

Ko je to govoril, je pačil svoj obraz. Reza ga je že namrežila, strast se je porodila v njem. Komaj je podil babo od sebe.

Ona se mu je laskala in nadaljevala:

«Bodi vendar pameten! Nobene nevarnosti ni zate. Tudi te nikamor ne vabim. Dondež je Danes tukaj s konji. Z mešetarjem se bo pogajal. Saj veš, da brez konjske kupčije ne more živeti! Menda bi bil laže brez babe kakor brez svojih konj! Na pečinah, nad Hujansko gmajno leži. Jaz poiščem mešetarja in mu rečem, naj pride čez dobro uro za menoj. Ti pa skočiš takoj po biriče. Preden pride mešetar, bo že Dondež romal zvezan proti Kranju, kjer imajo dobre ječe a tudi dobre straže, kajti zdaj se ne bo nihče za Dondeža zavzel in ga osvobodil. Vsi so ga siti! Predivji je. Včasih se spozabi nad tovariši, še te bije kakor pse, nori in podi od sebe svojo ranjko. Mene pa pretepa in grize, da mi je znoreti!»

«Zakaj pa te je poslal v mesto?»

«Ali naj sam gre, da ga bodo zgrabili? Sicer je pa postal zelo nepreviden. Menda se še smrti preveč ne boji, kadar ga prime njegov čas. Nazadnje bi se še sam izdal, če bi bili tedaj v bližini francoski biriči. Pa bi imeli nagrado, ki je razpisana na njegovo glavo! Po vodi bi vse splavalo. Torej, kar hitro pojdi in ga naznani ter privedi vojake! Potem bova pa zarajala midva. Če hočeš, se poročim še cerkveno s teboj! Bo bolj držalo. Glej, da se zadnje minuto ne skesaš! Opoldne jo pa mahneva brez Dondeža dalje. Čakala te bom za Krčonovim skednjem nad Šenčurjem!»

«Še zdaj ti ne morem nič kaj verjeti! Babe ste zvite!»

«I, kako naj te pa prevaram? Francozi te ne bodo poznali na prvi hip, na nosu nimaš zapisano, kaj si. Sicer si pa zdaj hlapec in ne rokovnjač. Pri Dondežu je drugače. Ves svet ve, kakšna gora je in kako je močen! Ti pa ne vzbujaj nobene posebne pozornosti!»

«Dobro! Pa pridem! Ampak, če si me nala-gala, ti povem, da ne bo šla samo moja glava, če sem izdan, ampak tudi tvoja, pa če jim uidem skozi vodo in ogenj, dosegel te bom!»

«Čuden si! Če me imaš rad, mi boš zaupal! Kako moreš tako govoriti? Ali se tako po rokovnjaško razodeva ljubezen, ali kaj? Le pojdi in zadovoljen boš z menoj!»

Podala mu je svojo lepo oblikovano roko, pokazala drobne bele zobe in odhitela nazaj na trg.

Jurij je gledal za njo. Okleval je. Naposled je pa globoko vzdihnil. Odločil se je. Počasi je mahal naznanit Francozom, da je v bližini naj-nevarnejši rokovnjač, sam divji glavar Dondež.

Med tem je pa ležal na Hujanski gmajni pod visoko jelko glavar rokovnjačev. Strmel je v reko Kokro pod seboj in besedičil:

(Dalje prihodnjč.)

Primerjajte
naše pomladanske plašte, obleke in moške obleke lastnega izdelka z drugimi; kupili boste pri
DRAGO GORUP & Co.
Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 14

je dobil službo učitelja-dnevničarja. V Koprivniku je služboval eno leto. Že na smrt bolan je redno prihajal v šolo in ko ni mogel več, je učil doma ležeč v postelji. Bil je tihega in mirnega značaja. Nikdar ni tožil o svoji bolezni, ker se je bal, da bi zaradi nje izgubil še svojo borno dnevničarsko službo. Umrl je kot žrtev svojega poklica ter zapustil soprogo z dvema nepreskrbljenima otrokoma. Bodi mu ohranjen blag spomin!

ČRNOMELJ. (Smrt na kosa.) Tu je umrl g. Josip Dolžar v starosti 73 let. Pokojnik je bil daleč naokoli znana osebnost. Bil je lastnik mlina in žage, železolarne, bavil se je z lesno trgovino, čebelorejo in imel je lepo posestvo v vinogradom. Več let je bil župan in odbornik mestne občine Črnomelj. Kot župan je imel poleg rajnega nadučitelja g. Šetine posebne zasluge, da je dobil Črnomelj glavno železniško progo in ne stranske, kakor je bilo to prvotno določeno. Nekaj let je bil v Ameriki, kjer se je posebno izobrazil v železolarstvu. Za svoje zasluge je bil odlikovan z redom sv. Save. Časten mu spomin!

LAŠKO. Veselo vest, da dobi mesto Laško lekarno, pozdravljajo vsi okoliški prebivalci. Osebito za kmete in delavce je to skrajno potrebno, saj so morali dosedaj daleč iz Jurkloštra, od Sv. Lenarta, Sv. Ruperta in iz drugih sosednjih občin po 40 km daleč v Celje po zdravila. Da je v takih primerih naš delavski sloj najbolj prizadet, mora vsakdo uvideti, posebno še, ako pomislimo, koliko se je zapravilo denarja in časa, kdor je bil prisiljen v Celje po zdravila, ki jih pri tukajšnjih zdravnikih ni dobil. Občinska odbora mesta Laško in občine Marija Gradec sta na svojih zadnjih sejah uvidela potrebo lekarne v Laškem in sklenila, da se bo akcija za pridobitev lekarne v Laškem vsestransko podpirala. Proti temu pa je sklepal gerentski svet občine Sv. Krištof. Pokazalo se je zopet, koliko je vredno, če ima občina svojega gospodarja, ki bi se v takih primerih sigurno strinjal z ostalimi občiniami ter še pripomogel do čimprejšnjega uresničenja laške lekarne.

KONJICE. Trgovec Otorepec Avgust je kupil od gostilničarja Merkša Martina pritlično hišo, v kateri se je nahajal občinski urad okoliške občine. To poslopje bo preuredil v trgovino. — S prvim julijem se preseli davčna uprava v Ogorčevovo hišo (v I. nadstropje). Tudi poštni urad

se prestavi iz pritličja v I. nadstropje. — Konjiško pokopališče se nahaja v žalostnem stanju. Plot se je že podrli, tako da ima celo živina dostop na pokopališče. Skrajni čas je, da odgovorni faktorji napravijo red. Na vse mimoidoče napravi pokopališče v takem stanju, kakor se nahaja, najžalostnejši vtis. — Na veliki četrtek se je vršil v trgu sejem, ki je bil kljub slabemu vremenu izredno dobro obiskan. Posebno velik je bil dogon živine in sklenjenih je bilo mnogo kupčij.

SV. KRIŠTOF NAD LAŠKIM. V nedeljo 13. t. m. je predaval v šoli pri Sv. Jederti gosp. inž. Lah, ravnatelj Kmetijske podružnice v Ljubljani, o splošnem kmetijstvu. Predavanju je prisostvovalo preko 90 posetnikov v kljub raznim intrigam posameznikov iz občine Marija Gradec, ki se ne morejo sprijazniti z mislijo ustanovitve kmetijske podružnice za občino Sv. Krištof. Da ni gosp. župnik ugodil naši deputaciji, niti razglasil predavanja s prižnice, ni prav. Posestniki iz občine Sv. Krištof smo dolgo tavalili v temi in se čutimo danes neodvisni od bivših političnih voditeljev. Naš cilj je in ostane: skrbeti za povzdigo gospodarstva posameznikov in celokupnega gospodarstva občine Sv. Krištof. Naj ne bo hiše v bodoče, kjer bi se pogrešal strokovni kmetijski list «Kmetovalec». Za posamezne okolice zbirajo člani: za okolico Rečica: Jančič Ludovik, posestnik v Rečici; za okolico Sv. Jedert: Knez Martin, posestnik pri Sv. Jederti; za okolico Sv. Marjeta: Kokalj Franc, posestnik pri Sv. Marjeti.

ŠMARJE PRI JELŠAH. Za letošnjo veliko noč se je pobiralo na cvetno nedeljo za smodnik in godce pri vseh treh mašah in razen tega še z dvema ali tremi nabiralnimi polami. Mislimo, da to ni bilo potrebno. Kdor se hoče ponašati s streljanjem in godci, ta naj plača.

MALA NEDELJA. Narodno kulturno društvo pripravila za nedeljo 18. maja velezabavno burko «Utopljenca». Po igri bo prosta zabava s plesom. — Cenjeno občinstvo se naproša, naj poravna članarino za leto 1930. za Ljudsko knjižnico.

SV. ŠTEFAN PRI ŠMARJU. (Smrt na kosa.) 9. t. m. je spremljala naša šolska mladina na zadnji poti najbolj nadarjeno in priljubljeno učenko drugega razreda Hedviko Zmaherjevo. Šolarji so nosili vence in šopke, s katerimi so njeno jamico napolnili do vrha. Njen grob ja

bil ves pokrit z venci. Blagemu staremu očetu g. Juriju Bevcu in Zmaherjevim naše iskreno sožalje, pokojni Hedviki pa bodi lahka zemlja!

LJUTOMER. (Smrt na kosa.) Dne 17. t. m. je umrla v ormoški bolnici ga. Ljudmila Heričeva, vdova po okrajnem zdravniku dr. Antonu Hericu. Rojena je bila na Dunaju in češkega pokolenja. V Ljutomeru se je živahno udeleževala na narodnem polju, osobito pri Sokolu. Pred mesecem je dobila mesto učiteljice-dnevničarke za ženska fočna delana tukajšnji meščanski šoli. V torek 15. t. m. je tožila o bolečinah v prebavilih in 16. t. m. je resno zbolela, zaradi česar so jo pripeljali v ormoško bolnico, toda vsaka zdravniška pomoč je bila zaman. Dobri ženi ohranimo svetel spomin!

LJUTOMER. V Ljutomeru se bo na splošno željo zadnjic ponovila opereta «Grofica Marica» v nedeljo 27. t. m. ob 3. popoldne v Sokolskem domu. Občinstvu izven Ljutomera priporočamo, da si nabavi vstopnice v predprodaji v trgovini Repič. Avtobusna vozila po znižani ceni so na razpolago pri Avto-prometni družbi v Ljutomeru.

LOPERČICE PRI ORMOŽU. (Izprememba posesti.) Prodala je tukaj gđ. Ana Mastnova po domače Mrmrekova, ki je ostala sama na podedovanem posestvu, svojo hišo pridnemu kovaškemu mojstru in posestniku v vasi gospodu Jožku Kečku.

HUM PRI ORMOŽU (Smrt na kosa.) Tukaj je umrl daleč na okoli znani apnar gospod Anton Pavličič, posestnik in dolgoletni grobar, v 68. letu svoje starosti. Prevozil je mnogo apna v oddaljene kraje za stavbe in vinograde. Zapustil je žalujočo vdovo in osem preskrbljenih otrok. — Dalje je umrla tu pred kratkim posestnica gospa Helena Vtičarjeva, ki se je odlikovala z zelo dobrim srcem. Mnogo let je opravljala gospodinjstvo za svojega brata Jurija, pokojnega župnika v Prevorju v kozjanskem okraju, in za brata Ivana na domu. — Obema pokojnikoma blag spomin!

BUKOVCI. V letu 1910., 10. marca, se je ustanovilo pri nas gasilno društvo, ki sedaj že 20 let požrtovalno deluje in je že pri mnogih požarih pokazalo, da je vedno pripravljeno pomagati bližnjemu v nesreči. Ker je sedaj baš preteklo 20 let od ustanovitve, bomo obhajali 27. t. m., v primeru slabega vremena pa 4. maja slovesno

Soteščan:

Grob ljubezni

Povest iz vaškega življenja.

(Dalje.)

Njen molk je očeta ponovno razsrdil. Zopet je iztegnil roko ter ji pokazal, kam naj poklekne.

«Pustite me, saj bom popravila, kar sem zagrčila...»

«Poklekni», je zahteval. «Za grehom pride pokora in potem šele odpuščanje.»

«Oh», je bolešno vzdihnila. Ni se mogla odločiti, da bi izpolnila očetovo voljo.

«Čakaj, trmoglavka!» Z obema rokama jo je stresel za rame, da ji je skoro zaprlo sapo.

Tedaj je pristopil Mihec ter je prijel očeta za roke: «Pustite jo», je branil sestro. «Sram me je sosedov...»

«Ti se držeš?» je rjul nad sinom, kateremu se ni mogel izviti. Minka je porabila priložnost: med prerivanjem se je izmuznila v spalnico ter se zaklenila. Zdaj šele je odnehal Mihec in odšel počivat. Spremljala ga je sladka zavest, da je končal prepir in rešil sestro.

Kaj takega se Tavžlju še ni pripetilo. Ni se mu še postavil sin, dasi je včasih še huje kričal in razgrajil. Utihnil je od sramu in nejevolje ter sklenil, da tega ne bo nikoli pozabil.

Minka se je vrgla čez posteljo ter se zatopila v svojo usodo. Prvič je trpela zaradi ljubezni. Kolikokrat je prosila Albina, naj jo pozabi, a je ni poslušal. Tako sta se navezala drug na drugega, občutki so vzplamteli ter jih ni bilo več mogoče pogasiti. Čista je bila njuna ljubezen kakor bela šmarnica, ki rase skrita v grmovju. Nihče ni

vedel, kaj se godi v njunih srcih, tako spretno sta se zatajevala.

Izdajalec pa je odgrnil zaveso... Minki je bilo znano, da jo zalezuje, zato je bila hladna, kadar se ji je približal in dobrikal. Danes pa se ji studil, ko okuša prve sadove zlobnega dejanja.

Albin je bil poštenjak, ki ni maral prazne ljubezni, marveč ji je takoj ob prvem sestanku obljubil zakon. Od vsega, kar je bilo med njima, je pripravljena dati odgovor, vest ji ničesar ne očita. In vendar bi rada raztrgala vez ljubezni — zaradi očetove sovražnosti. Spoznala je, da iz teh neugodnih razmer ne bo vzklikla zakonska sreča. Vsak sklep jo je povedel do zaključka: pojdita narazen, razdrita, kar vaju spaja in veže!

Vzela je svinčnik in napisala poslovljno pismo. «Ljubi Albin! Najina ljubezen je razkrita. Jernej naju je izdal očetu, ki zahteva, da se morava ločiti. Sinoči se je začelo moje trpljenje in ne vem, kdaj se bo končalo. Teško mi je pri srcu, bolje bi bilo, da bi se ne bila nikoli poznala. Kar je bilo, pozabiva in pojdiva narazen! Nikar se več ne srečujva, Jernej komaj čaka, da bi naju zatožil. Odnehaj zaradi mene, saj veš, kakšno sovraštvo se vlačí med našo in vašo hišo. Moj Bog, koliko bom morala pretrpeti! Zbogom, Albin! Nikar mi ne zameri. Varuj se Jerneja, ker izdajalec je zmožen vsake hudobije. Zadnjič te pozdravlja tvoja nesrečna in žalostna Minka.»

Pismo je položila drugi večer v hruško na dogovorjeno mesto. Oče je ni ves dan pogledal, pa tudi na Mihca je kahal ognjevito jezo. Samo z Ančko je še nekoliko govoril, a ji zaradi sestre ni ničesar omenil. Celó Jerneju se je umikal; sram ga je bilo, ker je prelomil, kar mu je tako možato obljubil.

Sosedje so prejšnji večer pač čuli prepiranje, niso pa vedeli, kaj ga je izzvalo. To je preprečil Mihec, ki je zaprl okna; sicer pa so bili vajeni Tavžljevega kričanja. V vsej okolici že ni bilo človeka, ki bi ne bil prišel z njim v nasprotje.

Minka je bila silno hvaležna bratu, ker jo je rešil očetovega strahovanja. Ko sta bila drugi dan popoldne sama na njivi, sta se natančno pomenila. Odkrila mu je tajnost svoje ljubezni, katero pa je že ugasnila kakor svetiljko, ker noče živeti v prepiru in v sovraštvu z očetom.

«Škoda, ker si to storila», jo je zavrnil. «Z Albinom sva prijatelja ter se marsikaj pogovoriva.»

«Čudno, da te ni že Jernej zatožil očetu», je plaho omenila.

«O tem ne ve ničesar, ker mu ne zaupam. Jernej je nevoščljiv in hudoben, Albin je ves drugačen.»

Sestro je iznenadilo bratovo priznanje. Mislila je, da bo zagovarjal Jerneja, a se je postavil za Albina. Ni mu pripisovala toliko razsodnosti, saj je dopolnil šele osemnajsto leto.

Tudi sestra Ančka je bila na njeni strani. Vsi otroci so podedovali vrline pokojne matere, nobeden se ni navzel očetovih slabosti. Saj jih je prosila na smrtni postelji, naj spoštujejo očeta, a ne posnemajo njegovih napak.

Albin je bil ves dan nemiren in otožen. Slutil je, kaj je pomenilo Tavžljevo razgrajanje in da je Minka trpela zaradi njega. Smilila se mu je, ubožica, a ji ni mogel pomagati. Kesal se je, zakaj je ni opozoril, odkod ji preti nevarnost. Morda bi bilo bolje, ako bi bila pripravljena, lahko bi se bila vsaj izognila.

Teško je čakal noči, prepričan, da mu bo zaročenka kaj sporočila. Sreča mu je bila naklo-

proslavo 20letnice z vrtno veselico in javnim nastopom. Na prireditvi prav vladno vabimo vse občinstvo. Ob tej priliki bomo tvorili tudi novozgrajeno cisterno za vodo, za katere dovršitev gre zasluga v prvi vrsti občini Bukovci, ki je nabavila potreben material, potem pa tudi našim požrtvovalnim gasilcem, ki so pod vodstvom polirja g. Franca Kolariča in tovariša načelnika Jožefa Bezjaka popolnoma brezplačno izvršili delo.

Velikonočni pozdravi

(Za zadnjo številko prepozno prispele pozdrave objavljamo danes.)

Glažuta. Želimo g. uredniku in vsem čitateljem ter čitateljicam «Domovine» obilo pirhov iz parne žage Glažute: Anton Obrstar, Ludovik Kočevar, Jože Štraus, Ivan Lakner, Ivan Rovar, Mirko Kovač, Anton Ruparčič, Jože Šraj, Franc Novak, Alojz Primožič, Ernest Mikulič, Tini Dezordo, Anton Kaplan, Ivan Obrstar, Alojz Lavrič, Jože Avstel in Dominik Ogrinec.

Osišek. Slovenski fantje iz pekarske čete v Osijeku pošiljamo staršem, bratcem, sestricam, prijateljem, znancem, posebno pa našim dekletom prav prirske pozdrave: kaplar Ciril Crnetič (Kostanjevica), kaplar Josip Zupet (Ljubljana), Ivan Ščuka (Črnomelj), Alojz Dragoš (Črnomelj), Janez Lesinšek (Brežice), Ivan Murn (Krška vas), Albert Lorber (Brežice), Jože Goričar (Sv. Križ), Alojz Kepa (Ježica), Franc Jamnik (Krka), Jože Spendal (Stična), Franc Podobnik (Stična), Avgust Kavšek (Stična), Jože Zogarc (Št. Rupert), Viktor Malenšek (Mokronog), Ivan Rak (Gradac), Miha Habjanič (Vel. Nedelja), Jože Vitauc (Celje), Miha Ambraž (Dravograd).

Slavonski Brod. Vesele pirhe želijo vsem fantom in dekletom podoficirji železniške komande v Slavonskem Brodu: Alojz Rauhekar, Alojz Šetina, Pavle Majerle, Stanko Voršek, Tone Rupnik, Alojz Zajc, Anton Hitejc, Danilo Florenin, Mirko Saje, Pavle Lokovšek, Mirko Vojevac, Vlado Trampuš, Alojz Božič, Joža Fliš, Alojz Repnik.

Petrovaradin. Debele pirhe želijo vsem slovenskim fantom, dekletom, staršem, čitateljem in čitateljicam «Domovine» slovenski fantje vojaki artileristi iz Petrovaradina: Pepi Ivanšek (Arno-

vo selo pri Brežicah), Jože Sajovec (Trepolje pri Kranju), Franc Maček (Dolenji Logatec), Franc Košar (Vesca), Franc Pretnar (Suha pri Škofji Loki), Ivan Kniflic (Prebačevo pri Kranju), Franc Kolenc (Novo mesto), Franc Šircer (Grosuplje), Karel Ažman (Naklo), Ivan Klemen (Šmartno pri Cerkljah), Ivan Potočnik (Sv. Florjan pri Škofji Loki), Anton Gorenc (Velika Račna), Franc Kolar (Planina pri Rakeku), Skube Jože (Ručetna vas pri Črnomlju), Janez Veber (Rabno polje pri Raki), Anton Jermančič (Krško), Josip Grgorič (Fara pri Kočevju), Alojz Šlajmer (Cvišlarji pri Kočevju), Ignac Dolinar (Lednice), Anton Lipovšek (Kamnik), Anton Mlakar (Sevnica), Anton Urbas (Rakek), Alojz Košnik (Bohinjska Bistrica), Anton Oman (Kranjska gora), Jože Peterle (Cikava pri Krškem).

Sarajevo. Vesele pirhe želijo slovenski fantje, podčastniki šole rezervnih oficirjev v Sarajevu, svojim roditeljem, bratom in sestram, prijateljem, znancem, posebno pa slovenskim dekletom in čitateljem «Domovine»: Ježek Egidij, Bernard Alojz, Stržinar Alojz, Mahkovič Janez (Ljubljana), Pavletič Rudolf (Trst), Forštnerič Jakob in Turek Anton (Ptujška gora), Ekart Mirko (Maribor) in Kralj Blaž (Tržič).

Banjaluka. Debele pirke želimo vsem našim domačinom, znancem in prijateljem spodaj podpisani slovenski fantje, ki služimo svoj kaderski rok v Banjaluki pri 33. pehotnem polku: Lipše Alojz in Dreo Ferdinand (Maribor), Rojko Karel, Janez Kožel (Sv. Jurij ob Ščavnici), Kikec Franc (Prekmurje), Cafuta Janez (Haloze), Bezjak Adolf (Sv. Lenart).

Kriva Palanka. Slovenski orožniki, služeči na jugu naše lepe Jugoslavije, pošiljamo velikonočne pozdrave vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, čitateljem in čitateljicam «Domovine»: Mihael Strajnar (Velika Loka), Franjo Krnc (Fram) in Janko Mihovič (Martinsčina).

Nova Gradiška. Vojniki 43. pehotnega polka v Novi Gradiški želimo cenjenim čitateljem in čitateljicam «Domovine» vesele pirhe: Anton Purkat, Anton Podlesnik, Janez Majhen, Rajmund Majhen, Rihard Leser, Adolf Herbst in Ernest Poje.

Divulje. Mnogo pisanih piruhov želijo slovenskim dekletom gojenci mornarji I. razreda po-

morske hidroavijatične šole v Divuljem: Vinko Rebolj, Ljubo Beseljak, Rajko Vidigoj, Rajko Kmet in Josip Skrem (vsi iz Ljubljane); Zdravko Majnik (Žiri), Franc Bolhar (Domžale), Rudolf Orthober, Konrad Vela in Milan Milkovič (Maribor), Tušek Drago in Kupec Valentin (Trbovlje), Ručigaj Alojz (Polzela), Ručigaj Izidor in Šetina Vladimir (Jesenice), Eržen Emerik (Kranj), Lesjak Ivan (Št. Jurij), Grbec Ivan (Mengeš), Tršovec Franc (Ljutomer), Božič Marjan (Celje).

Juigny de Soissons (Francija). Predraga nam «Domovina», dovoli enkrat tudi nam, da se oglasimo. Zaposleni smo v gozdu v Juigny par Soissons. Razmere so še precej povoljne in zaslužio precej dobro. Vsem svojem, znancem in prijateljem ter cenjenim bralcem in bralkam «Domovine» pošiljamo velikonočne pozdrave: Janez in Frančiška Lipovec (Babno polje), Edvard Velikaš in Franc Turk (Novi kot), Josip in Alojzij Konc, Jakob Poje, Anton Lipovec, Franc Zajc, Anton in Franc Vebar, Anton Vebar (Babno polje).

Francija. Mnogo prijateljev našega lista se je že oglasilo iz nove domovine Belgije ali Francije. Tako se tudi midva čutiva dolžna, da voščiva vesele pirhe vsem naročnikom našega lista. Naj jim bo geslo naš glas: Le domovina je za nas! Kaj pa še drugo zanima naše prijatelje, bova omenila na kratko. Veselje se je nama vnelo do železne obrti in sva tudi dobila delo pri nekem belgijskem podjetju, ki dela v Belgiji in Franciji železne stavbe in mostove. To podjetje je naju poslalo v Francijo. Sicer se nama ni pritoževati, saj zaslužek ni napačen. Slovencev tukaj še nisva našla, pač pa nekaj Hrvatov je, ki delajo v petrolejski tovarni. Srčne pozdrave pošiljamo vsem tistim, ki se naju spominjajo: Luka Ferik (Trbovlje pri Vuzenici) in Anton Poberžnik (Št. Janž pri Dravogradu).

Limburg (Belgija). Slovenski fantje želimo vsem bralcem in bralkam, posebno dekletom, mnogo pirhov: Tone Taks, Milica Jezernik, Stani Orač, Marička Jagodičeva, Ivan Metličar, Rezi Vehovarjeva, Lojze Hudolin, Nežica Keršova, Tone Sinukovič, Micika Hudolinova, Miško Fajs, Gelica Stravsova, Valentin Kremik, Julka Trešičeva, Joško Lubej, Mici Soteskova Jožef Krupak, Anica Sotešanova.

njena: videl je o mraku Jerneja odhajati v dolino, torej ga ne bo mogel zalezovati. Čim se je znočilo, se je odpravil k Tavžljevi hruški in segel v votlino. Otikal je drobno pismo, katero je poljubil in stekel proti domu.

Tavželj se tudi ta večer ni dotaknil večerje. Srepa je gledal in molčal. — Minka se je še pred večerjo zaklenila v svojo sobico. Samo z Ančko je sem in tja kaj izpregovoril.

Tudi to noč je prebila Minka v bridkem joku. V duhu je gledala Albina, kako prebira njeno pismo ter ji očita nezvestobo. Sramovala se je svoje občutljivosti, ker se je ustrašila takoj prve žrtve. On bi bil pripravljen gotovo več pretrpeti.

Odprla je okno in prisluhnila v zvezdno noč. Tesno ji je bilo pri srcu, prijetno si je oddahnila v čistem nočnem zraku. V dolini so vriskali fantje, vmes pa je donela pesem:

«Fantje so nocoj po vasi šli,
glasne pesmi so prepevali.
Jaz pa nisem pel,
nisem bil vesel,
tudi z njimi nisem šel.»

Minka se je naslonila na okno in poslušala. «Tako bi pel Albin», jo je zbolelo. «Morda sem se res prenašla. Zakaj nisem počakala in premislila!»

Prav tako je mislil Albin, ko je prečital njeno pismo. Tolažil se je, da je to storila zavoljo očeta, ker ne more prenašati njegovega strahovanja. Drugače res ni mogla ravnati, ker nima nikogar, ki bi jo branil pred nasilstvom. Samo on ji lahko pomaga s tem, da ji okrajša grenke ure. Sklenil je stopiti pred svojega očeta ter mu razodeti svoje mnenje. Minka je in ostane njegova, izda-

jalu je ne privošči. Tukaj mora izvojevati popolno zmago.

IV.

Brinjar je bil tiste dni nekaj bolehen. Nadlegovala ga je huda nadiha, ki je pomladi navadno ponehala, letos pa ni hotela popustiti. Vsako deževje mu je poslabšalo nadležno bolezen. Težkega dela sploh ni mogel več opravljati, celo hoja ga je utrudila. Večkrat se je moral ustaviti ter si odpočiti.

Mož je v svojem življenju mnogo preizkusil. Zavratna bolezen mu je ugrabila ženo šesto leto po poroki. Pustila mu je tri otročiče: hčerko in dva sinova. Ivan, tako je bilo ime starejšemu sinu, je umrl pri vojaki, kar je zadalo očetu grozen udarec.

Albin je bil dve leti mlajši od brata ter mu je bil popolnoma podoben. Delala sta od zore do mraka, samo da niso najemali ljudi. Pomagala jima je tudi sestra Cilka, ki je obenem gospodinjala. Samo v jeseni so najeli pastirja, da je pasel in pobiral sadje, ki je pri Brinjarju vselej bogato obrodilo.

Vzlic svoji bolehnosti pa se je Brinjar le še silil in opravljal lažje delo. Pa tudi tukaj je omagoval, nekoč se je zgrudil od slabosti. Tedaj je spoznal, da se bo moral ločiti od gospodarstva. «Vidim, da bo treba izpreči», je vzdihnil, ko se je zopet zavedel.

«Oče, ni se vam treba več ubijati», je sin posegel v besedo. Zdaj je imel priložnost, zakaj nič rad ni govoril z očetom o tem, kar mu je bilo težko in bridko.

«Tako naglo pač nisem mislil odložiti. Delati res ne bom mogel več, lahko pa bi še gospodaril.»

«Tega vam nihče ne brani. Gospodarite, dokler hočete, samo da mi zapišete kmetijo. Gospodinje nam je tudi treba, Cilka ne zmore vsega sama. Predvsem pa mladega naraščaja...»

«Vem, vem», mu je potrdil. «Gospodar se nikdar prekmalu ne oženi. Ako odlaša, nima opore na stara leta.»

«Zato pa», je ugajalo Albinu. «Ne vem, zakaj se ponekod tako bojijo mlade gospodinje.»

«Zato, ker se potem pri hiši vse spremeni. Drugi ljudje prinesejo drugačno življenje in običaje.»

«Pri nas bo ostalo pri starem — tako, kakor boste hoteli Vi in Cilka.»

«Dekle se mi smili. Zdaj je ona gospodinja...»

«In bo tudi še ostala. Nihče je ne bo izpodrival ali gonil od hiše.»

«Nič ne rečem, toda malokje se razumejo...»

«Nekoliko je pač že treba potrpeti. Pohlevnih ovc gre mnogo v hlev, saj smo krotki in potrpežljivi.»

«Mi že, mi. Toda, kakšna bo pa naša prihodnja gospodinja...»

«Takšna, kakor bomo mi hoteli...»

«Vidiš, to me veseli. Želel bi jo poznati.»

«Poznate jo že dolgo. Ne vem pa, ali boste zadovoljni...»

«Pokaži mi jo, naj jo vidim. Potem ti bom že povedal.»

Albin je že zinil, a beseda mu ni hotela z jezika. Ni se upal očetu pokazati neveste iz hiše sovražnega soseda. Minka ga sicer še ni razžalila, vendar pa je Tavžljeva hči, in to je slabo priporočilo.

njič.)

Lorain (Zedinjene države). Uredništvu «Domovine» in vsem čitateljem ter čitateljicam «Domovine» pošilja najlepše velikonočne pozdrave in želi mnogo debelih pirhov Ignac Kastelic.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

MEŠANE POSETVE IN NJIH PREDNOSTI.

Po naših njivah vidimo poleg čistih posetev tudi mešane posetve različnih sadežev. Pri detljah in travah je to nekaj starega in imajo take mešanice razne prednosti. Mešane sadeže nahajamo pa tudi pri drugih posetvah. Tako sejemo že od nekdaj med zimski ječmen korenje ali deteljo. To se prav dobro ujema, ker potrebujeta korenje in detelja v prvi mladosti malo prostora in dosti varstva pred plevelom in vročim solncem. Pri tem dobimo tudi dva pridelka, najprej pridelek žita in potem še pridelek korenja ali pa detelje. Med ajdo sejemo rdečo deteljo, od katere dobimo spomladi zgodnjo košnjo. Med koruzo pridelujemo pritlični fižol in buče s prav dobrim uspehom, ker je spodaj pri tleh dosti prostora za nizke sadeže. Med krompir sadimo nizki in še raje visoki fižol, ker je za obe rastlini dosti ugodnega prostora.

Take mešane sadeže gojijo tudi vrtnarji pri svoji zelenjavi, da več pridelajo, ker se bolj zgodne in pozne rastline v takih mešanicah ugodno razvijajo in se ves prostor bolj skrbno izrabijo.

Kakor pri žitih, pri koruzi, krompirju, fižolu, tako imamo mešane posetve tudi pri drugih okopavinah. Kdo ne pozna posetve korenja, solate, pese in boba? Vse to pridelujemo skupaj, da je več uspeha, da se prostor bolj izrabijo in da imamo prikladen prostor tudi za take rastline, ki jih tako malo pridelujemo, da bi jih ne bilo dovolj za najmanjšo parcelo niti za mernik posetve.

Te mešane posetve so značilne (tipične) za razmere našega maloposetstva in jim ni zaradi tega kaj ugovarjati. Na videz nam ne ugajajo, ali one imajo svoj gospodarski pomen. Če bi ga ne imele, bi take kulture že zdavna izginile s površja, ker bi jih izpodrinile čiste posetve.

Če se vprašamo, kaj imajo dobrega na sebi, moramo priznati, da se pri njih zemlja bolj izkorišča in da na ta način več pridelamo. Mešana posetev izrablja zemljo po vsej plasti in nam zagotavlja tudi ob različnih letinah boljše pridelke. Tudi so pred škodljivci in boleznimi bolj zavarovane. Res, da je z njimi več dela, ali za to ne vpraša mali posestnik, ki opravlja sam potrebna dela. Glavno je to, da je pridelek večji in bolj siguren. Na velikem posestvu so take posetve seveda izključene, ker bi veliko preveč stale in ker manjka za nje delavnih moči in strojev. Vsekako je pa vsaj pri okopavinah stremeti za tem, da se vse delo olajša in poceni, kar bi se dalo na ta način doseči, da se okopavine, ki jih kaj več pridelujemo, sejale čiste in tako v vrste, da bi jih lahko obdelovali z uprežnim orodjem. Za malega posestnika pa, ki prideluje razne sadeže v tako malem obsegu, da jih nima niti za eno njivsko parcelo niti za mernik posetve, je pa prav, da si še nadalje pomaga z mešanim pridelovanjem raznih okopavin in drugih sadežev.

Sejmi

- 27. aprila: Lukovica, Vesela gora;
- 28. aprila: Ig, Velika Slevica, Vače, Vojnik, Sv. Lenart v Slovenskih goricah;
- 29. aprila: Metlika, Buševca vas;
- 30. aprila: Veliki Gaber, Vransko;
- 1. maja: Črnomelj, Trava, Videm (Dobropolje), Tirna, Bohinjska Bistrica, Muta, Velenje, Sv. Filip v Veračah, Mursko Središče;
- 3. maja: Sv. Križ pri Ljutomeru.

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA. Na zadnjem živinskem sejmu v Ljubljani so ostale cene nespremenjene, le teleta so se malo pocenila. Za kilogram žive teže so bile naslednje cene: voli I. 10:25 Din, voli II. 9:50 Din, voli III. 8:50 Din; krave debele 5 do 7 Din, krave klobasarice 4 do 5 Din; teleta 13,50 do 14:50 Din.

ŽITO. Razpoloženje na svetovnem trgu je bilo v zadnjem času čvrsto. Pri žitu ni beležiti pomembnejših sprememb v cenah.

Kratke vesti

= **Kmetijska šola na Grmu** ima še nekaj mest v pripravljalnem gospodarskem tečaju neodanih. Da se morejo oddati tudi ta, je odložila rok za vlaganje prošelj do 5. maja in pričetek tečaja na sredo maja. O tem se obveščajo prošilci, ki so prošnjo že vložili, in oni kmetje-gospodarji, ki žele svoje sinove poslati v kmetijsko šolo, pa prošelj doslej niso vložili. Šolanje v tečaju bo brezplačno.

DOMAČE NOVOSTI

* **Premogovnik Trboveljske premogokopne družbe zopet v rednem obratu.** Generalno ravnateljstvo Trboveljske premogokopne družbe je na podlagi v Beogradu doseženega začasnega sporazuma dne 18. t. m. zjutraj odredilo, da se ob 14. v vseh rudnikih TPD obnovi delo v polnem obsegu. Delavstvo je bilo o tej odredbi povsod pravočasno obveščeno in se je javilo na delo. Čez veliko noč so rudniki kakor običajno praznovali, nato pa nadaljevali z rednim obratom.

* **Gostilničarji, pozor!** Prejeli smo: Predpisanje delnic nove gostilničarske pivovarne se vneta nadaljuje in je pričakovati, da bosta do konca tega meseca podpisani dve tretjini delnic, t. j. za 10.000.000 Din. Do ustanovitve bo prišlo brez vsakega dvoma. Blagodejne posledice kažejo: kakovost piva se boljša in nižje cene obljublajo. Iz tega sledi, da smo doslej predrago plačevali slabo pivo in da bomo v svoji pivovarni kuhali še dosti boljše in cenejše pivo, kakor nam ga bo kdorkoli ponujal in mogel dati. To pa bo v korist gostilničarjem in gostom. Pozivamo tedaj vse tovariše gostilničarje, posebno one po deželi, da kupijo kolikor mogoče več delnic. Noben med nami ne sme biti, ki bi ne vzel nobenih delnic. V slogi je moč in sreča! — Gostilničar z dežele.

Najceneje

se obledete, ako kupite narejene moške in deške obleke domačega izdelka pri

JOSIP OLUP, LJUBLJANA
STARI TRG ŠT. 2 (na vogalu)

V zalogi ima veliko izbiro kamgarna, sukna, hlačvine, klobukov, čepic in perila. Obleke se izvršujejo po naročilu v najnovejši fazoni in po najnižjih cenah.

Moje geslo je

dobro blago — — — — — nizke cene!

Obenem priporočam svojo gostilno «Pod Trančo», v kateri se točijo prvovrstna štajerska in dolenska vina. Za praznike se toči vino čez ulico 1 dinar ceneje. 80

* **Trojni jubilej,** 75letnico rojstva, 60letnico literarnega delovanja in 63letnico, odkar je kot dijaček zasedel v Gorici v cerkvi sv. Antona organistovsko stolico, je slavil te dni g. Janko Leban, v pokojeni šolski upravitelj. Učiteljska tiskarna se je spomnila Lebana, ki je sodeloval pri «Zvončku» dolgih 30 let, z laskavim pismom. Te dni se je zglasilo pri jubilantu v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji, kjer je pred leti dobil zavetje, zastopstvo novomeških učiteljev in mu je darovalo več buteljk vina iz Semiča in s Trške gore. Še mnogo let!

* **Banovinske davščine v Savski banovini.** Savski ban dr. Silović je objavil v «Narodnih Novinah» uredbu o banovinskih dajatvah za kritje izdatkov banovinskega proračuna za l. 1930./31. z navodili za izvrševanje te uredbe. Po tej uredbi se pobira v Savski banovini: 1.) 20odstotna banovinska doklada na neposredne davke; 2.) 10odstotna taksa na kosmati dohodek v varietejih in kabareti; 3.) taksa na zabave, glasbene prireditve v višini 50 % državne takse; 4.) taksa na kinematografske vstopnice v višini 4 % od vrednosti, ne računajoč državno in občinsko takso; 5.) taksa na lovsko karte (20 Din) in na karte za ribolove (10 Din); 6.) taksa na zakupino od lovišč v višini 50 % zakupa, toda do 1500 Din v eni občini; 7.) 20odstotna taksa na vstopnice za sportne prireditve, ki so dražje od 10 Din; 8.) taksa na sekanje gozdov v višini 2 % od vrednosti lesa na panju; 9.) taksa na živinske potne liste (6 Din od glave pri veliki živini in 3 Din pri drobnici); 10.) prenosna taksa za pogodbe o nakupu in prodaji nepremičnin in premičnin v višini 1 % od prodajne vrednosti; 11.) taksa na motorna vozila, in sicer pri avtomobilih 0-5 do 1 % od nakupne vrednosti avtomobila, toda največ 3000 Din letno, pri motociklih 50 do 250 Din letno in pri tovornih avtomobilih do 500 kg nakladalne teže 400 Din, do 1000 kg 700 Din ter za vsakih nadaljnjih 500 kg 100 Din (pri starih vozilih velja 25odstotni popust); 12.) banovinske trošarine (na vino 1 Din, na pivo 0-60 Din od litra, na žganje 5 Din, na špirit 7 Din od hektolitrske stopnje); 13.) davek na samorodnice v višini 15 par letno na trto; 14.) davek za gradbo, vzdrževanje in popravilo srednjih šol v višini od 20 do 500 Din letno na učenca, pri čemer so starši za svoje otroke oproščeni tega plačevanja pri davčnem cenusu do 120 Din, odnosno pri mesečni plači do 2200 Din.

* **Prijateljem pokojnega dr. Brunčka.** Poziv, ki sem ga pred meseci naslovil na prijatelje pokojnega sreskega poglavarja dr. Brunčka, naj darujejo za njegov nagrobni spomenik, je imel ta uspeh, da se je nabralo dosedaj 1600 Din. Ta znesek pa je nekoliko premajhen za primeren spomenik. Zato se še enkrat obračam do številnih prijateljev, znancev in stanovskih tovarišev pokojnika s prošnjo, naj prispevajo v označeni namen. Osebito velja to za njegova nekdanja službena mesta, ki se še niso odzvala. Pripominjam, da sem si za to akcijo izposloval pristanek pokojnikove gospe vdove. Prispevke prosim na Obrtno banko, podružnico Ljutomer, ali na podpisane.

J a n B a u k a r t, Ljutomer.

* **Gradba ogromne peči za taljenje železa na Jesenicah.** Pred kratkim se je pričela graditi v Martinovi topilnici Kranjske industrijske družbe peč za taljenje železa, katera je poleg svoje sovrstnice, ki je bila dograjena v predlanskem letu, največja peč te vrste v naši državi. Nova peč stopa na mesto prejšnjih starih peči. Peč bo nad 18 metrov dolga, 5 metrov široka, segala bo 9 metrov pod zemljo in 6 metrov nad njo.

* **Razstava perutnine in kunccev.** Ob priliki letošnje prireditve velesejma v Ljubljani (od 29. maja do 10. junija) bo skupna razstava perutnine in kunccev, lastnine članov odseka Kmetijske družbe za rejo kunccev in perutnine v Ljubljani. Razstava se bo vršila v posebnem paviljonu, ki ga je dala velesejska uprava na razpolago. Poleg najlepših razstavnih živali se bodo razstavili tudi razno orodje, posode, jajca in potrebščine, ki prihajajo pri reji teh živali v poštev.

* **Žalostna usoda dveh otročičev.** Iz Voitsberga v Avstriji so odpravila tankajšnja oblastva v Maribor dva otročiča, 4letno Sonjo in 5letnega Hugona Gauklerja, ki sta v teku enega meseca izgubila svoje starše in postala čez noč siroti. Te dni so ju pripeljali vsa objokana v socialnopolitični urad mariborske občine, ker sta pristojna v Maribor. Ubogi siroti sta bili takoj odani v mestni mladinski dom v Koroščevi ulici.

* **Nenadna smrt.** Te dni je preminula v 27. letu starosti ga. Julka Kunstljeva, soproga tovarniškega delavca na Savi pri Jesenicah. Zjutraj in dopoldne je še hodila zdrava in vesela po opravkih na Savi, ne da bi komu tožila o kakih

slabostih. Ko pa je prišla domov, še je zrušila in bila v nekaj trenutkih mrtva. Zadelo jo je srčna kap. Blag ji spomin!

* **Požar v elektrarni.** Te dni ponoči je opazila posestnica vodne žage v Globočicah ga. Mara Vukčevićeva na svojih gospodarskih poslopih na oni strani potoka Studene svetel plamen in je takoj vstala ter šla buditi svojega sina in hlapca, ki sta prestrašena opazila, da se nahajata v ognju. V mestu so že vsi spali in le v nekaterih hišah in gostilnah je čulo še nekaj oseb. Ti so alarmirali gasilce, ki so omejili ogenj na goreče predmete ter obvarovali, da se ta ni razširil še na žago in stanovanjsko poslopje. Skoda znaša približno 50.000 Din, ki je na polovico krita z zavarovalnino. Kako je nastal požar, ni mogoče dognati.

* **Velik požar v Beli Krajini.** Te dni se je iz neznanega vzroka vnela metliška elektrarna. Gasilci iz Rosalnice, Svržakov in Metlike so bili takoj na licu mesta ter omejili in pogasili požar. Gasilec se je zahvaliti, da ni bila škoda še večja, vendar pa je poslopje s stroji zgorelo, da je Metlika zdaj brez električne luči. Lastnica elektrarne je bila ga. Terezija Nemaničeva, ki bo zdaj opustila to podjetje.

* **Vihar podrl več električnih drogov.** Gornjo Radgono je te dni obiskalo hudo neurje. Močan vihar je posebno razsajal na delu okrajne ceste od črešnjevske opekarne do Police ter podrl pet električnih drogov.

* **Mumps v Gornji Radgoni.** V poslednjem času, ko v avstrijskem mestu Radkersburg razsaja škrlatinka, se je v Gornji Radgoni pojavilo vnetje priušesne slinavke ali mumps, in sicer ne samo pri mladini, temveč tudi pri odraslih.

* **Utopljenca so našli v Savi pri Zidanem mostu in ugotovili v njem 29letnega Vekoslava Lehmana iz Ivanovca.** Vrši se preiskava, da se dožene vzrok Lehmanove smrti.

* **Goska povzročiteljica smrti otroka.** V Kisovcu je umrla 3letna hčerka rudarja Potokarja, ker se je ustrašila gosjaka. Kakor pripovedujejo, je deklico prijel gosjak za nogo, zaradi česar se je tako ustrašila, da so jo prijeli krči, katerim je podlegla.

* **Smrt mladeniča pod vlakom.** Ko se je na cvetno nedeljo zvečer vračal posestnikov sin Mlakar iz Spodnjih Laž proti domu, je našel na železniškem prelazu v Lušečki vasi ob tiru mrtvo moško truplo z razmesarjenim obličjem. Hitel je do bližnje vlakojavnice, od koder je službujoči železničar telefonično obvestil postajo v Poljčanah o nesreči. Takoj je odšla na mesto železniška komisija z županom iz Lušečke vasi, da ugotovi dejanski stan. Še isto noč so nesrečneža, ki so v njem spoznali Jerneja Kostelaka, zadnje čase uslužbenega pri poljčanskem trgovcu Sumru, prepeljali v poljčansko mrtvašnico. Ponesrečenec je bil star 24 let, znan kot dober človek in marljiv delavec. Kako je zašel tja in kdaj se je nesreča pripetila, bo ostalo bržčas nepojasnjeno. Tisto popoldne je bil fant v Hajnskovem vinotoču na koncu Stare vasi v veseli fantovski družbi, od koder se je na večer vračal sam domov. Zato so nekateri mnenja, da je nesrečnež, ki sicer ni bil vajen piti, malo preveč okusil nesrečne šmarnice. Pri železniškem prelazu se je bržkone na tiru spodtaknil ter tamkaj obnemogel obležal in tako našel žalostno smrt.

* **Ponesrečen dninar.** Na polzki vaški cesti v Studorju, občina Osilnica nad Kranjem, je padel dninar Ivan Potočnik tako nesrečno, da si je zlomil desno roko. Potočnika so prepeljali v ljubljansko bolnico.

* **Smrtna nesreča otroka.** Iz Semiča pišejo: Čez vodo Krupa je pri Gornikovem mlinu nad slapom lesen most, ki že dolgo ne zasluži tega imena. Da si skrajšajo pot, gredo mnogi tod preko vode in so vsakikrat v veliki nevarnosti. Morda bo smrtna nesreča, ki se je nedavno tukaj zgodila, opozorila na to, da je treba most popraviti. Nesreča se je pripetila takole: Otroci so ob bregu nabirali cvetlice in vračali so se preko razdejanega mostu. Med otroci je bila tudi 6letna Malnaričeva hčerka iz Maverne vasi. Bilo je še

nekaj mlajših deklic, na katere je Malnaričeva pazila pri nevarnem prehodu preko vode. Male varovanke so srečno prišle preko mostu. Malnaričeva pa je padla v vodo in izginila v valovih. Odrasli, ki so pritekli na pomoč, so potegnili otroka že mrtvega iz vode. Občina bi morala skrbeti, da se most ali temeljito popravi ali pa se sedanja podrtija odstrani.

* **Zagonetna smrt kmečke mladenke.** Ze več dni so v Šoštanju pogrešali Marijo Savnikovo, 22letno delavko v Woschnaggovi tovarni usnja. Stanovala je pri svoji materi v Gaberkah in je vzdrževala ljubavno razmerje z nekim tovarniškim delavcem. Zadnji čas pa je hotela Savnikova to razmerje prekiniti. Pred dnevi zvečer je Savnikova izginila neznan kam. Ker se po štirih dneh le ni vrnila, je njen svak Anton Mlinar iz Gaberk naprosil tamošnje fante, da so si gozd preiskat, vendar pa so iskali zaman. Šele pred prazniki je našel Karel Skornšek v Brodnikovi hosti kup vej, iz katerega so moleli čevlji. Ko je vejevje razgrnil, je našel tam Marijo Savnikovo mrtvo. O najdbi trupla je bilo takoj obveščeno orožništvo.

* **Uboj zaradi dekleta.** V vinotoč pri Kocbeku na Plitvičkem vrhu je prišel na cvetno nedeljo zvečer posestniški sin Simon Tropenauer iz Lešan v družbi svoje ljubice in več drugih ter tamkaj veseljačil in prepeval. Kako uro pozneje pa je prispel tjakaj tudi 19letni Oton Žižek, posestniški sin iz Ščavnice. Takoj po njegovem prihodu se je med tema dvema začel prepir zaradi dekleta, ki je sedelo v družbi Simona Tropenauerja. Vinjenega fanta bi se bila sicer zgrabila tudi v gostilniški sobi, da tega niso preprečili drugi gostje, ki so Žižka spravili skozi vrata na prosto. Ko se je Simon Tropenauer pozno vračal v družbi proti domu, ga je na cesti pričakoval Žižek. Prišel se je med njima ponovno prepir. Da se Tropenauer obrani nasilneža, je pobral na tleh ležeče poleno ter z njim udaril Žižka dvakrat po tilniku ter mu prebil lobanjo. Od silnih udarcev se je Žižek na mestu zgrudil ter zaradi izkrvavitve po nekaj minutah izdihnil. Ubijalec se je nato sam prijavil pri orožnikih v Apačah.

* **Nevarnost steklih psov.** Te dni se je pojavil v Metliki stekel pes rjavo-črne barve. Povzročil je prebivalcem mnogo strahu. Priklatil se je v zgodnjih urah in obgrizel osem psov, večinoma lovskih. Celo v hiše je prišel in napadal pse, je sreča, da se ni lotil človeka. Opasnost je bila tem večja, ker se je klatil po Metliki med 7. in 8. uro, ko gredo otroci v šolo. Lovci so steklega psa zasledovali s puškami do Radovič, vendar se jim ni posrečilo, da bi ga ustrelili. Opoldne se je baje vrnil nazaj proti mestu, a kljub vsestranskemu iskanju ga ni bilo mogoče izslediti.

* **Vlomilec na Pragerskem izsledeni v Halozah.** Pred nekaj dnevi so neznan lopov vlomil v trgovino g. Pernarčiča na Pragerskem in odnesli raznega blaga v vrednosti nad 20.000 Din. Nekaj dni pozneje je orožništvo pri Sv. Andražu v Halozah zasledilo tri možake, ki so ponujali tamošnjim kmetom v nakup razno manufakturno in

konfekcijsko blago. Izkazalo se je, da gre za blago, ki je bilo ukradeno pri vlovu v Pragerskem. Dva, in sicer 31letni krojaški pomočnik Josip Deutschman iz Zg. Zerjavcev pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah ter 29letni delavec Franc Zeleznik iz Rogateca, sta bila aretirana. Tretjemu se je posrečilo pobegniti. Oba aretiranca sta bila že prej kaznovana in ju tudi sedaj zasleduje sodišče zaradi ponovnih enakih grehov. Aretiranca sta priznala vlom na Pragerskem in sta bila oddana sodišču. Blago, ki so ga še našli, so vrnili oškodovanemu trgovcu na Pragerskem.

* **Zaradi uboja 82letne prevžitkarice Marije Martinčičeve,** zlobne in pijači udane ženske, je bila obsojena 40letna Marjeta Kebetova iz Cerknice na leto dni težke ječe. Sodišče je pri odmeri kazni uporabilo izredno milost z upoštevanjem, da je obtoženka mati 4 nepreskrbljenih otrok.

* **20 let težke ječe zaradi zastrupljenja žene.** Pred okrožnim sodiščem v Mariboru je bil obsojen an 20 let težke ječe viničar Janez Cimperman iz Bregovnika pri Ormožu, ki je lani septembra svojo bolno ženo zastrupil z arzenikom, da bi se tako mogel poročiti z viničarjevo hčerko, s katero je imel otroka. Mož je dejanje tajil, toda priče so ga obremenile.

* **Pobesnel zločinec.** V Kresniških poljanah se je zgodil te dni divjaški zločin. Posestnikov sin Janez Slapničar je bil zaradi neke meje hud na soseda, kretnika v Lazah Martina Godca, ki ima lastno hišico v bližini Slapničarjevega posestva, kjer prebiva s svojo ženo in štirimi otroki. Te dni je Janez Slapničar pričakal svojega nasprotnika z italijansko karabinko, s katero je začel streljati vanj. Godec je bežal, a Slapničar je dirjal za njim, stalno streljal vanj ter ga zadel v stegno. Ko se je Godec skrtil, je pridivjal pobesneli zločinec k Godčevi hiši ter začel streljati vanjo. Mati, ki je boleha ležala že dalje časa v postelji, je prestrašena vstala in otroci so začeli vpiti. Ko je hotel sosed Miha Kristan podivjanca pomiriti, je ta ponovno ustrelil v hišo in zadel štiriletno Ivanka v trebuh. Mati in otroci so nato pobegnili v klet, kjer so ostali toliko časa, da je podivjanec pobegnil. Orožniki so začeli sirovega zločince zasledovati, a ga menda še niso našli. Ranjenega očeta in hčerko so prepeljali v ljubljansko bolnico.

* **Odkritje treh starih naselbin v Dalmaciji.** Kakor poročajo iz Knina v Dalmaciji, so v zadnjem času v bližini vasi Mokro odkrili dve ilirski mesti iz predkrščanske dobe in večjo slovansko naselbino iz 8. stoletja. Ta važna odkritja je izvršil znani raziskovalec Fra Lujo Marun, ki se že več desetletij bavi z izkopavanjem zgodovinskih spomenikov v severni Dalmaciji. Razvaline odkritih naselbin obsegajo ogromen prostor. O teh dveh velikih mestih doslej ni bilo nič znano. Domneva se, da sta bili mesti zgrajeni pred kakimi 2000 leti.

* **Nova tovarna za čevlje v Tržiču.** G. Razboršek iz Šmartna pri Litiji je kupil od tovarnarja g. Malija tovarniško poslopje, kjer je bila svojčas usnjarna. Po izvršenih preurejevalnih delih so začeli pred dnevi postavljati čevljarne stroje ki bodo, kakor se računa, postavljeni v teku meseca aprila, nakar bi nova tovarna začela z obratovanjem v začetku maja. Novo podjetje bo opremljeno z najmodernejšimi stroji in bo zaposlovalo približno 140 ljudi.

* **Pri boleznih srca in poapnenjenju žil,** nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigura naravna **Franc Jožef-ova grenčica** lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah z boleznimi krvnih cevci so izkazala, da služi **Franc Jožef-ova voda** posebno dobro starejšim ljudem. Franc Jožef-ova grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Varčno gospodinjstvo** je najvažnejša postavka v gospodarstvu. Varčujete najbolj, ako pri gospodinjstvu uporabljate stvari, ki so dobre kakovosti in nizke cene. Taka stvar je milo — seveda mora biti pravo terpentinovo **milo Gazela**.

ŽENSKI VESTNIK

Presajanje sadik iz toplih, oziroma hladnih gred

Ce hočemo imeti krepko razvite rastline, moramo pri presajanju pred vsem gledati na to, ali so sadike godne za presaditev iz tople, oziroma hladne grede na prosto. Šest do osem tednov potrebujejo sadike, da postanejo godne za presad. V tem času se razvije pri rastlinah do pet lističev, stebelca se pa zadostno učvrstijo.

Gredice, kamor nameravamo presaditi razne sadike, je treba poprej dobro prekopati in pognojiti, površje pa lepo z grabljami zravati. Najbolj pripravne so grede, ki niso širje od pet četrti metra. Take grede najlaže oskrbujemo: okopavamo, plevemo in zalivamo.

Najugodnejši čas za presajanje sadik je oblačen dan, zlasti če je prej padal rahel dež. Sicer pa sadimo zvečer in zalijemo sadike s postano vodo ali pa deževnico. Treba pa je tudi v naslednjih dneh še zalivati, če je suho vreme, ako hočemo, da se nam sadike primejo.

Kadar izrujemo sadike iz tople ali hladne grede za presaditev, moramo z njimi previdno ravnati, da jim ne potrgamo vlaknastih korenin. Za presad pa odberimo le čvrste in lepo zraščene sadike, slabotnih in zverženih pa nikar ne sadimo, ker iz njih ne zraste nič prida.

Vsaka rastlina potrebuje zadosti zraka in prostora, zato ne smemo saditi preveč na gosto. Saditi moramo v taki razdalji, da se korenine, ko so se razvile, ne bodo mogle medsebojno dotikati. Paziti moramo tudi, da posadimo sadike enako globoko kakor so bile poprej, le kapusnice sadimo nekoliko globlje.

Posamezne sadike sadimo v vrste tako na gosto, kolikor to zahteva njih narava, to je kakor na široko se razraste posamezna vrsta rastlin. Ene potrebujejo manjše medsebojne razdalje, druge pa večje. Posajajmo rastline s pomočjo zaostrenega klina, tako da naredimo v zemljo primerno globoko jamico, vtaknemo noter sadiko, zemljo pa s klinom čvrsto pritiskujemo k stebelcu.

Ker rastejo nekatere rastline hitreje, druge pa počasneje, lahko sadimo dve vrsti sadik na eno gredo. Ako na primer sadimo kapusnice, zelje, ohrovt, karfijole, tedaj sadimo te v 3 do 4 vrste na gredo, vmes pa sadike solate. Solata hitro zraste in jo populimo, kapusnice pa ostanejo in imajo tedaj dovolj prostora za razvoj.

Vsajene rastline moramo seveda zlasti ob prvem času pridno negovati, okopavati, pletiti, ob suši pa zadostno zalivati. Če je dež, je zelo dobro zalivati tudi z gnojnico.

Presajanje sobnih rastlin

Zelo važno je pri sobnih rastlinah pravilno presajanje. Marsikaka gojiteljica sobnih rastlin pa dela to napako, da jih presaja vsako leto, misleč, da s tem prav ustreže svojim ljubljankam, če jim da večje lonce. A to ni dobro; zakaj če rastlino presadiš, ji za nekaj časa zaustaviš rast. Prevelika posoda pa tudi ni dobra, ker je v njej potem rastlina navadno preveč zalita, zaradi česar se zemlja skisa in začne gniti korenine. Tako zbolijo rastlina in počasi shira.

Razne palme, acaleje, orhideje, sobne smrečice, kamelijé in slične rastline lahko pustimo nepresajene tudi po več let; treba samo od časa do časa odstraniti zgornjo plast prsti in jo nadomestiti s svežo, redilno. Lahko seveda tudi pustimo v miru staro prst, samo jo je tedaj treba gnojiti s kakim tekočim gnojilom, primernim za sobne rastline. Na en liter vode denemo en gram umetnega gnojila in s to tekočino zalivamo rastline skozi nekaj dni v času, ko začne odganjati. Sobne cvetlice, ki jih na ta način gojiš, se bodo veliko lepše razvijale, kot pa če jih presajaš.

Pravilno je presajati sobne rastline šele takrat, ko je že neobhodno potrebno, to je, ko jim je vsled preobilnih korenin posoda postala pretesna. Izjema so pa fuksije in belagonije, ki močno

in hitro izčrpajo zemljo in jih moraš zato presajati vsako leto.

Potrebno presajanje opraviš najbolje zdaj v pomladnem času, od srede aprila pa do konca maja. Pri tem moraš zraščene korenine dobro zrahljati z lesenim klinčkom, da se korenine z novo prstjo laže in hitreje sprimejo. Vse bolne korenine moraš porezati, predolge skrajšati. Zelo previdno moraš ravnati zlasti z rastlinami, ki imajo mesnate, oziroma gomoljaste korenine, kakor orhideje, gluksinije, amarilis in druge. Tu je treba varovati zdrave korenine in le slabe in bolne odstraniti z ostrim nožem.

Pri presajanju vedno previdno zrahljaj korenine in odstrani vso prst, kolikor se je ne drži korenin; pazi tudi, ko jemlješ rastlino iz lonca, da je kaj ne poškoduješ. Bolje je, da lonec razbiješ, kot pa da poškoduješ korenino. Na dno nove posode položi nekaj črepi, da s tem bolje uravnaš odtok vode. Novi lonec naj bo samo za 3 do 4 cm večji od prejšnjega, ker kakor že rečeno, ako je lonec prevelik, korenine ne morejo zadosti hitro prepresti vse zemlje, ki se rada skisa in je za rastlino škodljiva.

Na gornjem robu lonca pusti vedno zadosti prostora za vodo in pa za gomolje, kjer so rastline, ki jim gomolji rastejo na površini. Novo prst potisni med korenine z lesenim klinčkom in s tem, da tresiš posodo, ko si posadila rastlino in sipaš noter svežo prst. Za cvetlice jemlji rajši bolj težke prsti, ker lahka prst se prebitro izsuši. Najbolja je prst iz tople grede. Ko si rastlino presadila, jo dobro zalij.

Hijacinte in baržunice

Hijacinte sadimo jeseni v cvetlične lonce. Spomladi pa nam cveto; in čim prej smo jih sadili, bolj zgodaj cveto. Ako hijacinte preveč zalivamo, se nabere okrog gomolja preveč mokrote in to povzroči, da začnejo gniti. Vzrok pa je tudi, da hijacinte gnijejo, ako je zemlja preveč mastna in nepropustljiva. Zato moramo dati hijacintam, kadar jih sadimo, dobro in rahlo vrtno zemljo in pri zalivanju paziti, da ne zmočimo gomolja. Priporočljivo je, ko vsadimo hijacinte, da pustimo ob robu lonca za en prst prstora, tako da kijub zalivanju ne zmočimo gomolja.

Baržunica je zelo hvaležna, enoletna vrtna cvetlica. Sejemo jo sedaj kar na prosto. Hitro vzkali in ko so sadike dovolj močne, jih presadimo. Glede oblike je dvovrstna. Visoka z velikimi cveti in pa nizka z bolj drobnimi. Slednjo uspešno uporabljamo kot obrobek okrog gred, ki se, ako jo sadimo v eno vrsto, razraste v kakih 20 cm širok pas. Visoka baržunica pa ima rast cinije. Baržunica cvete celo leto, če je ne pomori slana. Cvete večbarvno, navadno rumeno ali rjavkasto-rdeče. Edina njena napaka je ta, da ima nekoliko neprijeten duh, ki ne ugaja vsakomur.

Za kuhinjo

Jetna pogača. Iz 12 dek moke, 15 dek sirovega masla, 10 dek kuhanega, mrzlega in pretlačena krompirja, enega jajca in malo soli napravi testo in ga dobro ugneti. Nato naj pokrito počiva eno uro. Med tem zreži prav dobro četrt kile telečjih jeter, jih prepeci na mašti in čebuli in ko so gotove, jih postavi h kraju ognjšča, da ostanejo mlačne. Ko je testo počivalo eno uro, ga za prst na debelo razvaljaj, na sredino testa pomaži opečena jetra in zloži testo od desne na levo, pa od leve na desno in potem še s koncem, da dobiš štirikotno obliko. Položi na pomazano pekačo, povrh pomaži z raztepenim jajcem in speci v pečici. Pečeno razreži na poljubne kose in daj na mizo s kako prikuho ali solato.

Riž s pomarančami. Dve skodelici riža polij s štirimi skodelicami vode, in dodaj 10 dek sladkorja v kockah. Vsako kocko dobro odrigni na pomaranči, da dobi duh po njej. Nato duši riž pokrito, da se skuha, a ne sme biti razkuhan. Ko je kuhan in hladen, mu prilij čašo belega vina in dve olupljeni in na majhne kosce raztrgani

pomaranči, na kar zmešaj. V osminki litra mlačne vode razpusti štiri liste želatine (dobiš jo v drogerijah in delikatesnih trgovinah). Ko se je želatina razpustila in shladila, jo primešaj k rižu in nato postavi na hladno. Ko se je riž strdil kakor žolca, ga daj na mizo.

Telečja jetra z gorčico. Telečja jetra zreži na kocke, opeci jih na mašti z malo čebule, nato jih posuj malo z moko. Ko se je moka zarumenila, zalij z juho ali vodo, malo okisaj, popopraj in dodaj eno žlico gorčice. Ko se je dobro prekuhalo, osoli in daj na mizo.

NAŠI NA TUJEM

PISMO IZ FRANCIJE.

Le n s, aprila.

Iz tega kraja se Slovenci le redkokdaj oglašamo, zato bo pisec teh vrst enkrat malo opisal tukajšnje dogodke, kolikor se tičejo naših rojakov.

Pred nekaj tedni je umrla ga. Lucija Sušnikova, doma iz Moravč. Pokojnica zapušča mladega moža brez otrok. Umrli je tudi otrok g. Debevu. Ljudje so to zimo zelo bolehalo za hripo, posebno otroci.

Minula zima je bila mila. Snega smo imeli le toliko, da ne pozabimo, kakšen je. Pomlad imamo prav prijazno.

Naše Slovensko podporno društvo v Lensu se lepo razvija. Marsikateri član je to zimo dobil v boleznih podporo. Društvo je še mlado, komaj nad poldrugo leto, a je že zelo močno. Ljudje še vedno pristopajo. Fantje in moške, naj ne bo med nami nikogar, ki ne bi bil član SPD. Da imamo dobrega voditelja in dober odbor, so nam v dokaz že sedaj močno društvo in tisočaki, ki so v blagajni. Da je društvo na mestu, dokazujejo predvsem dobra dela, ki jih je storilo v prid svojim rojakom, članom in tudi nečlanom, kajti tudi za nečlane je društvo skrbelo po svoji moči. Na zadnjem članskem zborovanju smo se zopet prav dobro razgovorili in izrekamo še tu najlepšo hvalo svojim voditeljem.

ZANIMIVOSTI

× **Zvezda Merkur se bo videla.** Planet Merkur, ki je najbližji solncu, se nikoli ne vidi ponoči, temveč samo tik pred solnčnim vzhodom ali takoj po solnčnem zahodu. Najti ga na svetlem nebu je pa zelo težko in zato je razmeroma malo ljudi, ki so ta planet s prostim očesom kdaj videli. Samemu učenjaku Koperniku je bilo na smrtni postelji zelo žal, da Merkurja nikoli ni videl. Od 15. aprila do 5. maja pa lahko vidimo Merkurja na zapadnem nebu po solnčnem zahodu, kajti ob tem času ga je lahko najti, ker je zelo blizu Venere in lune. 27. t. m. zaide Merkur dve uri po solnčnem zahodu in bo opazovanje v najugodnejši legi. 30. t. m. bomo videli zelo zanimiv nebesni pojav, če bo nebo jasno. Ozek lunin srp bo namreč tega dne med Merkurjem in Venero. Nad luno bo stal Merkur, oddaljen od nje pičle pol stopinje, pod luno bo pa žarela Venera. 1. maja bo Merkur nekoliko desno zgoraj od Venere, 5. maja bo pa že oddaljen 5 stopinj desno od nje. Tega dne zaide Merkur 1 uro 48 minut po solnčnem zahodu. Merkurja bomo lahko videli s prostim očesom ali manjšim daljnogledom, če bo nebo jasno. Po solnčnem zahodu je treba počakati približno tri četrti ure, preden začnemo opazovati Merkurja in Venero, ki se leskečeta ob tem času nad krajem, kjer zaide sonce.

× **Požar v kinematografu je zahteval smrtne žrtve.** V kinu v Licati je prišlo te dni do strašne katastrofe. Zaradi kratkega stika je nenadoma ugasnila luč in nastal je požar. Vse je začelo drveti k izhodu, ki pi je bil precej tesen. V nastali gneči je bilo mnogo otrok pohojenih. 17 oseb je bilo mrtvih, 22 pa smrtnonevarno ranjenih. Panika se je razširila tudi na občinstvo na ulici.

Mimo kina je prav takrat šel pogrebni sprevod. Ko so ljudje videli preplašeno beganje in slišali blazno kričanje iz kina, so tudi na ulici začeli bežati na vse strani. Sele ko je prišla policija, se je posrečilo napraviti red. Poznejša preiskava je ugotovila, da sploh ni bilo nobene nevarnosti. Požar, ki je nastal v kinu, so takoj udušili. Če bi ne bila ugasnila luč, bi ostalo vse mirno. Tako pa so ljudje prav zaradi teme začeli bežati. V dvorani je bilo okrog 500 ljudi, ki so vsi naenkrat navalili na izhod. Vrata so bila z ljudmi tako zabarikadirana, da zaradi gneče skoro nihče ni mogel na prosto. Med mrtvimi žrtvami je največ otrok. Policija je aretirala lastnika in dva nameščenca podjetja.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Maščevanje.

Sodnik: «Obsojeni ste zaradi sleparstva na mesec dni ječe... Pa vidi se mi, da sem vas v svojem življenju že nekje videl...»

Obsojenec: «Gotovo, gospod sodnik, učil sem vašo hčerko na klavir.»

Sodnik: Tako? No, pa še en post s trdim ležiščem.»

Počitek.

Učitelj pojasnjuje otrokom, kaj je počitek, in potem vpraša Tončka: «Kaj napravi tvoj oče vsak večer, kadar pride utrujen z dela?»

Tonček: «Najprej nabije mamo, potem pa še mene...»

Še nima številke.

Miha (v trgovini s čevlji): «Dajte mi par čevljev za mojega sina.»

Prodajalec: «Katero številko ima?»

Miha: «Moj sin še nima številke. Do sedaj je vedno hodil bos.»

Že vé.

Milan: «Oženi se in takoj boš nehal pijančevati!»

Mirko: «Ali misliš, da bi se potem premagoval?»

Milan: «Ti že ne, ali tvoja žena bi te premagovala...»

Kratko in jedrnato.

Sorodniki brzozjavno vprašajo Žida Izaka, kako naj pokopljejo njegovo umrlo taščo, ali naj jo sežgejo, ali balzamirajo, ali pa pokopljejo.

Izak (brzozjavi): «Najbolje vse troje, da bo bolj držalo...»

Žalno vino.

Golobivniku je umrla žena in možak je ves mračen prišel tolažit svoje gorje v gostilno: «Natakar, prinesite mi liter vina!»

Natakar: «Črna ali belega?»

Golobivnik: «Črna, seveda, saj vidite, da žalujem.»

Čebelarji, pozor!

Trčalnice za med, panje, umetne satnice kakor celo ostalo čebelarstvo izdeluje v prvovrzdni i vedbi

Jugoslovanska čebelarska industrija
L. RITZMAN v Novem Vrbasu, Dunavska banovina.
Vsak čebelar dobi na zahtevo brezplačno in poštino prosto naš najnovejši slov. cenik za leti 1930/31, ki obsega 80 strani z 220 slikami.

Pojasnjujočo brošuro

o protinu, ishiasu, revmi, želodnih bolečinah, žolčnih kamnih in živčnih boleznih proti plačilu poštine 10 Din pošlje vsakemu trpečemu vodstvo

F. TOPLAK, Ljubljana, Gerbičeva ulica 19
pod «Radiushema»

Za letno sezijo se priporoča trdka
Ceskuti & Zajc
modna in manufakturna trgovina „Pod veštom“
LJUBLJANA, Stari trg šte. 3

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglas, dopisovanja in trgovski oglas vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu.

Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4.

Telefon št. 3492.

Zelodeno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkočam želodca, priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 93

Oblastveno koncesionirana

Jesenovih hlobov

3, 6 ali 9 cm debelih, brez grč, ravne rasti, kupim več kubičnih metrov. Pisati na upravo «Domovine» pod «Št. Vid nad Ljubljano». 194

Čudežni Balzam.

Ker mi je v resnici Vaš čudežni Balzam pomagal proti: kurjim očesom, trdi koži itd., Vas prosim, da mi pošljete še en lonček navedenega sredstva. Vas pozdravlja: Anica Kresnik, soproga finančnega podprejglednika, Slatina Radenci 1. — Rešite se tudi Vi kurjih očes, bradavic, trde kože itd. z Radio-Balzomom. Lonček 10 Din (predplačilo) ali 18 Din po povzetju pošlje: R. Cotič, Ljubljana VII., Kamniška ulica 10 a. 199

Prima gonilna jermena

in vse mlinsko-tehnične potrebštine vedno v zalogi pri trvdki
CADEZ & BRCAR, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35 77

Srečna in zadovoljna

sem, da sem pravočasno spoznala vse vrline, ki jih vsebuje pravo terpentinsvo mlo Gazela.

Je nepogrešljiv predmet vsakega pametnega in varčnega gospodarstva.

Ako
začutim
ščegetanje
v grlu,

ko me muči kašelj, hripavost ter sluzenje v prsih tedaj začnem takoj grgrati s Fellerjevim prijetno dišečim Elsafluidom. Nekoliko kapljic na sladkorju odpravi napetost, bolečine in krče v želodcu. Drgnenje in obkladki delujejo izvrstno pri revmatizmu, živčnih bolečinah, pri bolečinah v očeh, ušesih, pri glavobolu in zobobolu.

Delajte tudi Vi tako, pomagalo bode tudi Vam!

Fellerjev Elsafluid, to že 33 let znano narodno sredstvo in kosmetikum stane v lekarnah in vseh podobnih trgovinah: poizkusna stekleničica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, specialna steklenica 26 Din. Po pošti najmanj za 62 Din pri:

Eugen V. Feller, lekarnar
Stubica Donja, Elsatrg 360

šoferska šola

Gojko Pipenbacher, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. 175

Nikoprost,

ki stane samo 56 Din, Vas takoj odvadi kajenja! Od tisočev preizkušeno sredstvo. Kdor naroči pet steklenic, jih dobi poštine prosto. Naročite takoj, da ne bo prepozno! Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ul. 17. 86

Kovačil

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Varni družba «Ilija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 30

Dnevno 200, 300 dinarjev in še več

lahko zaslužite z delom v Vašem domačem okraju. Znamko za odgovor. «Tehna» družba, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 167

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega do najfinejšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko. TRIBUNA «F. B. L.», tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

L. Mikuš
LJUBLJANA, Mestni trg 15
DEŽNIKI

NA MALO NA VELIKO
Ustanovljeno 1839 52 Telefon 2282

Modroce

vrhne, iz la afrika, močno blago, Din 240, mreže, posteljne odeje, žimo, cvilih kupite najceneje pri Rudolf Sever, Marijin trg 2 v Ljubljani.

100 nagrad

v vrednosti več tisoč dinarjev razpisujemo za pravilno rešitev sledetih vprašanj:

1. Po čem se spoznajo najboljše štrange in drugo vrvarsko blago?
2. Katero vrvarsko blago je priporočila za kmetovalce kmetijska šola na Grmu?
3. Kakšne štrange, uzde in drugo vrvarsko blago boste zahtevali od Vašega trgovca, da boste dobili za Vaš dober denar tudi dobro blago?
4. Kateri trgovec v Vašem kraju še ne prodaja štrang in vrvarskega blaga s privezanim rdečim listkom z naslikanim pajkom v mreži in napisom Grosuplje?

Za rešitev zadostuje dopisnica za 50 par. Rešitev naj se pošlje na naslov:

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani

in to najkasneje do konca aprila. 1. maja se bo izrebal 100 rešitev in imena se bodo sporočila v tem listu. Nagrade pa se bodo poslale takoj po izrebanju. Tudi Vas čaka lahko velik dobitok!

Pišite takoj!

Pišite takoj!

Samo 49 Din

St. 125 budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje, 3letno jamstvo. — St. 105, ista, 19 cm visoka, **Din 64.20.** — St. 106, ista z radijskimi kazalci in urnikom, **Din 76.** — St. 120, kovinska žepna ura z dobrim kolesjem, pooljena in regulirana, 3letno jamstvo, **Din 44.** — St. 121, ista z radijskim urnikom in kazalci, **Din 58.**

Katalog gratis in franko!

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Svisci

REVMO-ISCHIAS

odpravlja pravočasno zdravljenje v kopalšču Pistyan ali doma Pistyan-sko blato ali gotovi obkladki (kompresse). — Brezplačni opis in informacije:

L. SCHREIBER, Zagreb, Strossmayerov trg 1/II.

KAJENJE JE STRUP!

Vsakdo se lahko igraje odvadi zdravju škodljivega kajenja z našimi EX-tabletami. Po 14 dneh je prenehal kaditi najstrastnejši kadilec, ako je uporabljal 3krat na dan EX-tablete. So popolnoma neškodljive! I ovoj stane 30 Din in poština. Popolna kura 5 ovojev 145 Din franko. Razpošilja po povzetju: „AURORA“ Sekt. 59. Novi Sad, Željeznička ul. br. 38.

Opekarna Direkcije državnega rudnika Velenje ima na razpolago

zidno opeko

zelo dobre kvalitete po ceni 470 Din za 1000 kom. franko opekarna, oziroma 500 Din franko vagon Škale (rudnik).

Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje.

Odlčna glasbila direktno iz tovarne
Zahtevajte brezplačni cenik od največje razpošiljalne tv. glasbil
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
podr. MARIBOR št. B-104.
Violine od 95 Din, Tamburice od 98 Din, Mandoline od 136 Din, Trombe od 595 Din, Gramofoni od 345 Din, Ročne harmonike od 85 Din dalje

TREZVENOL

je edino sigurno delujoče, absolutno neškodljivo sredstvo proti pijančevanju ter je prinesel že mnogim tisočim mir in srečo v hišo. Tudi brez vednosti pijanca uporabljiv (pomeša se lahko v jedila in pijače). Pri zadostni uporabi pri 95%, vseh slučajev uspeh zagotovljen. I doza 20 tablet 45 Din, I steklenica 75 Din 3 steklenice 200 Din, 6 steklenic 350 Din.

Naslov za naročila:

„AURORA“ Sekt. 59, Novi Sad, Željeznička 38

Klubuke

v najrazličnejših modnih barvah in oblikah, ter razne sportne klubuke in čepice nudi bogato založena

specijalna trgovina klubukov

MIRKO BOGATAJ, prej J. POK

klobučar

172

LJUBLJANA, Stari trg št. 14

Sprejemajo se vsa popravila.

Zahtevajte brezplačni

CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99.—

3letno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120.—

3letno jamstvo.

243

A. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

Vabilo

na

redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Fokovcih (Prekmurje)

ki se bo vršil v nedeljo dne 4. maja 1930. ob 10. uri predpoldne v običajnih prostorih z naslednjim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru; 2. Poročilo načelstva in nadzorstva; 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1929.; 3. Izprememba pravil; 5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor, ki je glasom pravil sklepčen ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

Vsi za enega, eden za vse.

Očetje - matere - stari očetje - stare matere

in vse druge starejše osebe!

Ali ste že član

Ljudske samopomoči v Mariboru?

Ako ne, **ne odlagajte** s prijavo v III. skupino z oddelki A/II, B/II, C/II, D/II za **1000 Din, 2000 Din, 4000 Din, 10.000 Din, oziroma 17.000 Din** podpore v slučaju smrti.

Plačnik je lahko tudi katera druga sorodna, oziroma družinska oseba.

Sprejemajo se samo še kratek čas vse zdrave osebe od 51. do 90. leta; v oddelek D. II za 10.000 Din samo še osebe do 70. leta.

S članstvom v tej skupini si pridobi vsakdo **najboljšo srečko**, ki prej ali slej **sigurno zadene.**

Zahtevajte še danes **belo** pristopno izjavo od

Ljudske samopomoči v Mariboru, Aleksandrova c. 45.

Število članov **nad 13.000.** Na podporah smo izplačali tekom 2 let mnogo nad **1 milijon dinarjev.**

195